

Med.
SECRET A
ALCHIMIAE

MAGNALIA D. THOMAE
AQVINATIS,

De Corporibus supercoelestibus, & quòd in rebus inferioribus inueniantur, quoque modo extrahantur: De Lapide minerali, animali, & plantali.

Item Thesaurus Alchimiae secretissimus, quem dedit fratri suo Reinaldo.

ACCESSIT ET IOANNIS DE RVPESCISSA LIBER lucis, ac Raymundi Lullij opus pulcherrimum, quod inscribitur Clauicula & Apertorium: in quo omnia quae in opere Alchimiae requiruntur, venuste declarantur, & sine quo, ut ipse testatur Lullius, alij sui Libri intelligi nequeunt.

Opuscula studiosis artis secretissimae, ut summè necessaria, ita lectu iucundissima.

Opera DANIELIS BROVCHVISII artium & medicinae Doctoris nunc primùm in lucem edita. cum Praefatione D. Ioannis Huernij.

COLONIAE AGRIPPINAE,
Excudebat Nicolaus Bohm-bargen.
M. D. LXXIX.

Chemia.

404, 12.

D. 332, 21.
Hend. Koz. K. 11. 6.

AD LECTOREM.

*Quae te torquebant aliorum aenigmata Lector,
Explicat ista modo pagina rara tibi:
Possit ut abstruso quicquid natura Lapillo
Condedit, ingenuis arte patere viris:
Possit & Argentum subito, vel Cinclus in Aurum
Vertere, qui praesens calleat artis opus.
Ergo age natura loca inaccessa hacce potentis
Arte petas, Liber hic dum tibi monstrat iter.*

D. IOANNIS HVER³

NII APVD VLTRAIECTEN

SES MEDICI, AD CANDI

DVM LECTOREM

PRAEFATIO.

SI veterum scriptorum monumenta, ut sunt Olympiodori, Blamidae, Zosymi, Hebes Mesues perscrutemur, ante multa saecula apud Aegyptios (à quibus tanquam vberissimo de flumine, totae polytioris doctrinae merces dimanarunt) Chemica mysteria viguisse intelligemus; adeo ut haec sola liberandi ars praeclearis primaeuorum parentum ingenijs exercitamen datum videri possit, ideoque capacior illorum mens diuinarum rerum, illam omnibus honoribus decorauit; nobis peiore aetate natis paulatim senescente mundo, ac faecunda parentum seminis effaeta languente vi, disciplinarum minus nobilium excolendarum occasionem reliquerunt. Interim tamen ne alta suorum ingeniorum agitatione ac industria inuenta Chemij ars (quam multo sudorum madore ac mentis philosophicae impulsu nacti fuerant omni laude dignissimi viri) extingueretur, monumenta eius apud suos reliquerunt; se enim non tam sibi quam posteris omnibus aeditos putabant, ac ad illorum vsus labores omnes contulerunt. Quare iuniores adhortans Razes dicit, Rogo te fili ut indefessa lectione philosophiae libros scruteris, ut & eius filius esse & huius arcani magisterij habere sagaciam merearis: qui enim in legendis libris deses extiterit, in praeparandis rebus promptus esse non poterit, quia non potest de leui eius in praxi manus clarescere, nisi cuius mens in theorica prius maceretur; ille enim ad operationes securus accedit, cuius in mente plures operationum imagines resultant. Sciebat hic vir doctus quantum antiqui scriptorum reliquissent, ut nostro imbelli ingenio subsidium adferrent; etenim diuinis igniculis praeclearioris industriae in nobis extinctis, nihil adiumenti restabat, quam ut ex scripto senioris saeculi arcana artis intelligerent posteri, cumque ut scribit Herodotus, Colchi originem traxe-

A 2 rint

rint ab Ægyptijs, secumq; tulissent veller a ouium, in quibus depinxerāt
 olim hanc artem, non mirum fuit si tota Græcorum nobilitas duce Iaso-
 ne, vt hoc regi scriptum vellus eriperet, in præsentem sui internecionem
 se præcipitârît, cum tot procellis expositum tam vastum mare per agran-
 dum esset, & cum tam feroci rege, populo draconibus igniuomis pestilen-
 tiore cincto, manus conferenda esset. Nec discrimen vitæ hos terruit, nec
 longus nauigandi labor, quo priscum parentum opus Oetæ eriperent, su-
 amq; regionem eo ditarent; quod & pulchrè præstiterunt; dum enim ea
 arte regni proceres docti erant, & potentissimis totius mundi Monarchis
 tam exiguum regnum formidabile erat, cum hodie hac deleta ibi arte, et-
 iam extremam tyrannidem qua opprimitur sibi excutere nequeat. Æ-
 gyptum autem & Colchidem hac arte nobilitatas olim fuisse mirum nul-
 li videri debet, etenim qui priorem mundum habitabant prisci parentes,
 amœniorem eius partem incoluisse constat, quæ scilicet fluminibus illis,
 sacro elogio celebratis terminatur, cui & adiacet Ægypti regio, illam &
 doctrina illorum ornatam fuisse rectè putamus: tandemq; superueniente
 diluuiio alueis fluminum confusis, quæ æneis scripserant columnis super-
 mansisse, reliqua cum Noha ad Colchidem circa quam in monte Ararat
 arca cōstitit demigrasse. Vnde excellentioris mentis impulsu motus Ab-
 derita ille Democritus, vt naturæ abdita intelligeret mysteria, opes qui-
 bus satis abundabat abdicauit, ac Indiam, Scythiam, Ægyptumq; per-
 uagatus est, ac Dardani Ægypti magi libros quos secum in sepulchro
 cōdiderat, effodit; in quibus aurum illud philosophiæ effudit flumen ipsa
 stupefcente natura: tandemq; omni disciplinarum genere refertus redijt,
 ac libros spagyricos (quos & hodie quodam in loco extare scio) conscri-
 psit: Pythagoras eandem ob causam Ægypto ad nauigauit, tamq; intimè
 hanc perscrutatus est scientiam, vt integrum suum crus auro tam cras-
 sè obduxerit, vt totum aurum iudicatum fuerit. Plato ab Ægyptiorum
 sacerdotibus easdem artes didicerat; vnde non mirum si viri philosophi
 olim aurum à principibus oblatum viris contempserint, cum regum regi-
 bus imperarent. Ast instar coniuratarum phalangium sacramento a stri-
 ctarum hoc indicium artis abdebant, non nisi Ægyptiorum sacerdotibus,
 qui & ipsi vt quoque Hermes Trismegistus reges erant, aut regia stirpe
 nati, explorandum: etenim apud Persas, Æthiopes, Chaldaeos, Indos, ac
 Ægy-

Aegyptios qui hanc artem exercebant, nō erant sycophantæ, aut agyræ plebei, sed regio stemmate procreati viri, qui in omni philosophiæ genere, adeò vt penetrabilia quoque ima vulgo abdita intelligerent, enutriti, ac Astrologiæ artis secretioribus perspectis, sagacissimi euaserunt maritandarum impetu naturæ rerum natura constantium inuestigatores, ex quarum combinatione nunquam satis admirandos, plebeisq; nunquam persuadendos effectus proferebant. Genetrix Numæ Pompilij admodum his artibus docta, cum in illis enutrierat, adeò vt factus Romanorum rex Pythagoræ secretiores res conscriptas secum sepeliri voluerit. Hæc autem in Aegypto nata fuerant, vnde & tanta copia auri ibi procudebatur, vt iustum sæpè Romanis intulerint bellum, ita vt Diocletianus Imperator fomitem contagij bellici nullum intellexerit alium, quàm hunc auriferi riui fontem. Hinc cum Alexandriam occupasset, omnia Chemicæ scripta vulcano dicauit, ne opibus inde auctis Romanum imperium bello conscinderet. Nec Romanus Imperator vt horum scripta deleteret, octo menses obsidisset Alexandriam, nec diuinis præditi ingenijs viri tot labores ac pericula adiissent, ni quid reconditæ ac remotioris diuinitatis illis artibus cælari impulsu rationis aduertissent. Intelligebat Orpheus, & ex illo Timæus, Pythagoras, ac Plato naturam rebus indidisse cunctis quasdam occultas & seminarias rationes, quibus cum data esset magna opportunitas, vt sese liberare possent vinculo elemētali quo stringebantur, prorumperent ad mirandos suos ædendos effectus: Longa enim rationum serie obseruârunt, inesse vniuersi rebus quibusdam consortij semina congenita, quibus vt maturescant crudiora se allici patiuntur, vt perfectiore lumine afflentur, vt argentum viuum auro prolicitur, ferrum magnete: sic aliæ natura productæ res, citra visibilem contactum mutuò sese alteratione afficiunt, quò cuncta suis coloribus depicta mundo ornatissima splendescant. Tam arctis vinculis naturæ tenuioris hæc combinantur, vt ne minimum sese corpori inferant, at spiritali seu sydereæ agitatione maximè interim quatiuntur, vt Leo qui nec tygrum nec elephantem pauet, imbellis galli aspectu exhorrescit, nam tale illi semen dissidij à natura cum gallo inest, corpus tamen eius non mutatur (cū supprimat id animosa vis, vt vir fortis iram) nec validè tremittit, at animosus spiritus flaccescens bellum interim gerit, qui se oculis intruere possit,

miram agitationem sui obijceret; sic quaedam amica rebus semina sese placidè iungunt, ac blando amplexu perficiunt incredibili alacritatis lætitia, nec tamen sensu corporeo percipienda. Imò si Orpheo, Proclo, ac Theophrasto credimus, maior gemmis sympathia est cum astris ac spiritibus quàm plantis; Vnde quæso id sensibus patet? nonne obnixius contendemus Heliotropion Solis motui annuere, calendulam singulis Kalendis florere, pulegium Vergilijs stellis in collo tauri occidentibus florere, at tamen Orpheus dixit Achatem adeò viribus pollere, vt etiam animos coniugum iungat, ac voti compotes reddat homines. Selenites albus Arabiæ lapis, varia ex lunæ motu incrementa ac decrementa sibi ponit. Sic occulto naturæ velamine quam plurima tegi animaduertent illi, cui libet quæ rerum speciei peculiare semen ac astrale, quod ab omni liberum elementali mole, quodque nec eorum vi augeri nec tabescere posset obtigisse, vt poli magneti: ac in eo diuino semine aliquid intelligentiæ propriæ inesse, qua ad pulchrum ac sui perfectionem amore ac desyderio pulchri illius traheretur, quasi proprius quidam dæmon amatorius rebus inesset propagandi studiosus: At hunc Eudæmonem opprimi, & elementorum mole obrui videbant illi naturæ rerum perscrutatores, at quo modo eum istinc liberare & abstrahere possent, vt freno corporeo excusso, liberi in campo id spectaculum æderet, ad quod cælitus natus erat, ignorantibus, totum terrarum orbem sibi peragrandum duxerunt: tandemque spagyram artem nacti, cæleste id astrum rebus olim fermentatione illa magna, cum simul omnia condidisset Deus mixtum (antequam separasset cuncta) elicuerunt, corporeisque vinculis soluerunt, cælestique impetu quas seminales sympathia purè corporibus elicere formas aduerterunt; sicque stupenda futuris ædiderunt miracula sæculis, adeò vt & hac rerum mulcebratione, spiritus in sui colloquium euocauerint. Illi vt iam patet non erant Agyrtæ Sycophantæ qui tam nobili mentis impulsu secretiora naturæ arcana scrutabantur, at gnari erant philosophiæ naturalis Astrologiæ (cum Pythagoras Babyloniam quoque, vbi à Semiramis altissima constructa turri, motus Saturni obseruabatur, ob Astrologicam cognitionem adiit) ac medicinæ & cabalæ vt rectè lapidibus amussim admouerent, non amussi lapides, vt illi factitant amoussi analphabeti, sprete omnium veterum in quibus emicuit naturæ lux monumentis, cum vt abundè satis demon-

mon-

monstravi, Cymerijs tenebris in nobis obumbratū sit illud scientiæ lumen. Sed sagax natura, ne id quod semel magno eduxit conatu pessundaretur, vel apogæis planetarū mutatis, vel coniunctionibus magnis docta in triplicitate celebratis, alijsq; occultioribus motibus veluti classico intelligentiæ naturæq; dæmoni dato excellētis ingenij indolem, in qua vel scintilla priscae diuinitatis emicaret, iterum renasci patitur, vt vel antiqua olim præclarè scripta ad præsentis temporis expolirentur ingenia, aut vt velamine obducta, nudiora ac pulchriora viuudioraq; in conspectum proponerentur, vt præsentis æui apta essent vsibus. Sic ab Adamo ad Hermetem Ægyptium artes deuenerunt, eò quoq; ad Colchidis reges abductæ fuerunt, inde ad Græcum Pythagoram ac Democritum profectæ, nec ibi hæserè perpetuò, sed vna cum bellica gloria ad Romanos translatae fuerunt. Et vt nihil cum ad summum peruenit, naturæ crisim subterfugit, ita & magno hoc imperio à Gotis & Vandalis vastato exilio arrepto, Arabiam petierunt, vbi à Gebero & alijs philosophis alebantur, dū Gratiani decretalium conditoris temporibus ferè Thomas hic noster de Aquino omnibus philosophiæ coloribus ornatus, hanc Chemicam ex scripto veterū philosophorum diligenter perlustrans, naturæ consentaneis inniti videns stabilimentis, ac altiùs quid vulgata philosophia in naturæ recessu late-re, nihil non fecit vt tam diuini arcani cōpos redderetur, ac rei experimentum cæpit, magno sui vt ipse testatur corporis detrimento, vt nisi ægestas illum eò abduceret, vt inde vitæ leuamen querat, nunquam id sibi aggrediundum de nouo laboriosum opus putet. Certè tam clarè hic auctor rem docet, vt alij qui post eum scripserunt omnes id tantum egisse videantur, vt suis ambagibus tam præclari hominis sententiam obscurarent, Chrysuomum lapidem iam sese naçtos putantes, hoc consecuto tanti auctoris libello verè aureo, tam enim pulchra rationum serie tractat singula, tamq; ex imo philosophiæ adytu adductis rationibus, vt nullus dubitare possit, quin ex splendēti illius pharetra profectæ sint argumenta omnia; id enim vitij maximam notam huic arti inussit, vt sub magnorum viro-rum nominibus, multi prolati sint subditij libelli, ea hinc suspicio omninò absit. Tanta huius philosophi extitit synceritas scribendi, vt & Theophrastus Paracelsus acerrim⁹ huius artis propugnator, ei primas in hac re tribuat partes, laudibusq; omnibus cumulet. Quapropter qui huius-

modi doctrinae & studium & operam dicastis, non inanibus sciolorum illis
 receptiunculis animum adhibeatis, quibus nil quàm iacturam temporis,
 ac auri voraginē experiemini herpijs ipsis edaciorē; pura enim plerum-
 que sunt sophismata digna, quae in vituperationem veniant omnium ho-
 minum, ac ex natura & mundo pulsentur, inuenta hominū μελαγχολικῶν
 qui & hodie suos sequaces inveniunt; etenim hoc deplorato saeculo igna-
 vissimi quam plurimi in hanc messem falcem inserunt, putantes lapidem
 ex chartaceis receptiunculis, ipsisq; ambiguis deceptionibus idiotarum
 fabricari, quibus ni plus salis accedat oleum perdent. Qui autem pulchrè
 & vt aiunt lotis manibus haec sacra inire velit, rem ab imo naturae sinu,
 vt eam in eo posuit Deus, non minus animo quàm corporeis oculis intue-
 bitur, imitationeq; illius tanquam Thesei filo ductus, Labyrinthum na-
 turae ingredietur, ac pedem ponet in illam arenam, qua praecclarorum vi-
 rorum impressa vestigia conspiciet. Id si praestiterit, vel inuitus ad diuini
 numinis contemplationem trahetur. nam vt scribit Paulus diuino affla-
 tus elogio, Deus se ferè manibus in operibus suis tractandū praebet, id i-
 gitur fiet maximè cum magnalia eius crassioribus educta corporibus, ter-
 restriq; mole libera conspexerit, ac vsibus decentibus adhibuerit: nam vt
 alio loco scribit hic Thomas, Ars ista vel reperit hominem sanctum, aut
 reddit eius inuentio sanctum. Nullo enim modo prohibetur quo minus ar-
 te imitatrice naturalium causarum, proferantur naturales effectus; sic
 ex herba producitur vitrum, ex bombycum semine si Maiali soli expona-
 tur, seriuomum vermem educi videmus, ac ex rebus inanimatis res vi-
 uentes procreari, constat quotidiano experimēto. Scorpius vt refert Ho-
 lerius, ex basilici herbae odore, in naso Hispani generatus fuit. Et ex elix-
 atura anatis ad serenum cooperta, generantur bufones, & ex vitulo
 strangulato apes, & vespae ex carne asini, & scarabaei ex equina carne,
 locustae ex muli carne, natura quoque transmutat triticum in siliginem,
 calamentum in mentham, linum in lolium, & econuerso. Parisijs Petrus
 Ramus lapidem tonitru ac fulmine deiectum nobis ostendit, & in Persia
 deturbantur è caelo coruscationibus corpora aerea, quae igne non lique-
 scunt, sed in fumum abeunt. Scribit Munsterus in Dacia fontem extare,
 qui iniectū illi ferrum in aes transferat, vber mulieris in saxum vi aquae
 euasisse Patavij vidi, referunt alij agrifolium mira metamorphosi cuius-
 dam

dam

dam aquæ fontanæ viuida vi, in saxum mutari. Cur igitur alogon omnino erit, crudum metallum eò redigi vt maturescat; cum hic Thomas noster de Aquino, id altissimè ductis rationibus demonstrat? Propterea ne quis amplius de possibilitate (vt aiunt) artis dubitet, hoc diuinæ indolis viri scriptum in publicum ire, & ad communem vtilitatem in lucem mittendum curauit excellentissimus Doctor Daniel Brouchuisius, ne perpetuò sub puluere delitesceret. In quo quidem nihil quod non egregiè doctū ac maturum sit, offendes; nam si effectus debitæ vnde natus est causæ adhibendus fiet, quis illo subtilior? quis accuratiùs ambagibus implicitam veritatem demonstrare potuit? Spero certè hoc opus non modò futurum studiosis non inane, sed etiam doctis gratum, quodq; explicata & lecta fronte vtentur præclari Thomæ de Aquino laboribus. Vale.

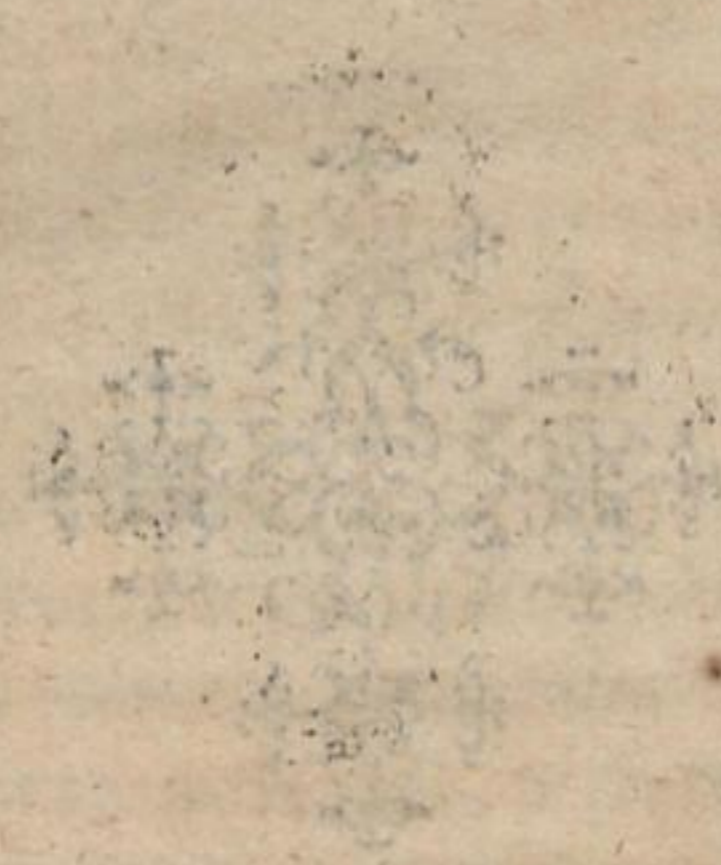
*Ioannes Huernius Ultraiectensis
Medicus.*

B

D. I O A N N I S H Y E R N I I
[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Johannes Hieronymus Hieronymus
[Faint text, possibly a signature or name]

TRACTATUS^{II}

D. THOMAE DE AQUINO ORDINIS Prædicatorum, de lapide Philosophico, & primò de Corporibus supercoelestibus

CAPVT PRIMVM.

ARISTOTELES IN PRIMO METEORORUM ait, quòd pulchrum & laudabile sit inuestigare causam inuentionis causarum, Sapientes enim videntes effectum rerū scrutantur causas. Nos autem videmus corpora coelestia agere in elementa, & ex potentia materiae vnius elementi, vtpote ex materia aque, educere formā aëris & ignis. Omne enim agens naturale, agit vt sibi simile educat, vt ignis agit in lignum & educit ignem, & loquor hîc de agentibus naturalibus principalibus. Videtur enim Corpora supercoelestia non sine elementi siue elementalis formę materia esse, & maximè quia ad sensum videmus sphæram planetarum simplicioris fore naturæ, quàm ipsi planetæ, & planetas crassiora esse corpora & compositiora. Sed ad euidentiã istius veritatis, non secundum quod probaui de influentijs rerū naturalium. Et hoc optimè Rogerius exponit. Omne agens naturale per similitudinem suam agit, immittendo similitudinem illam in passum, quæ quidem similitudo non est diuersa ab agente in specie, vtpote si stuppa ponatur iuxta ignem, ita quòd non iungatur igni, ignis sicut alia agentia multiplicabit speciẽ suam per medium, quæ species multiplicabitur, & recipietur in stuppa per actionem ignis naturalem continuam & aptitudinem passibilitatis stuppæ, vigorabitur in ea species quousque sit in completo actu ignis, pro-

B 2

pter

pter quod patet, quòd similitudo ignis non erat diuersa ab igne in specie. Sed quædam res sunt valdè actiuæ sua actione specifica, ita quòd possunt educere per similitudinem suam, conformando & multiplicando similia omnino sicut ignis. Alia verò sunt, quæ non possunt sibi simile omnino actu educere in subiectum specie sicut homo. Non enim homo posset similitudinem quæ est in medio tantum conformare quod fiat in actu homo, quia homo alijs actionibus est occupatus. Vnde secundũ quod probat Rogerius in libro de Influentijs, si homo haberet ita fortem actionem in similitudinem suam, sicut ignis, nõ est dubium quin illa species fieret verus homo, vnde non potest dici, quòd illa similitudo hominis sit omnino non homo, quia ipse ponit eam sub specie. Cum ergo corpora coelestia agant in elementis, agunt per similitudinem suam. Cum ergo educant aliquid eis simile, & quasi eiusdẽ speciei, igitur cum educant ab elemento elementum, & ab elementis res elementatas, sequitur de necessitate quòd habeant ipsi aliquid de elementis. Et vt pleniùs videas, cogita hoc in sole, qui educit ignem à corpore vrinalis pleni aquæ & à corpore cristallo sphærico. Vnde scire debes, quòd licet agens secundum quod probatum est in libro de influentijs, multiplicat similitudinem suam per lineam perpendicularem rectam & fortissimam, sicut patet in stuppa & igne, quæ primò iunguntur in puncto illius lineæ consideratæ perpendiculariter. Cum enim vrinale plenũ aquæ vel cristallus ponitur ad solem, radij solares qui sunt eorum similitudo, sicut patet si apponatur speculum quod videbitur ibi sol multiplicari per lineam perpendicularẽ rectam, quæ transiens totum corpus non frangitur in aqua, propter fortitudinem suæ actionis, & per lineas rectas non perpendiculares, aut quæ franguntur in corpore vrinalis, fiunt obliquæ in aqua & transeunt ad aliam partem, & coadunantur in puncto lineæ perpendicularis. Et ille punctus fit combustibilis, vt si apponatur stuppa statim accendatur, vt patet hîc. Propter quod similitudo solis vel radius solis confirmatur,

matur,

matur, per continuam actionem solis efficitur ignis. Ergo sol habet in se naturam igneam, hoc autem in speculis comburentibus. Pono enim fieri speculum talis compositionis, depositionis, & formæ de chalibe politissimo, quòd tota vna linea fiat combustibilis, ita quòd appositum villæ vel ciuitati vel loco aliquo comburat eum incessanter. Sic dicit Athan in libro de Speculis comburentibus. Propter quod manifestum est, solem & alia corpora supercœlestia non sine elementalibus materia esse, nec propter hoc corruptibilia, nec graua nec leuia. Vnde distinguendum est de elementis, quia quædã sunt purissima, simplicia, non habentia virtutem transmutatiuam vnum in reliquum, quia materia eorũ contenta est sua forma, & ista elemēta possunt esse corpora supercœlestia: Nam ponimus ad literam aquam super firmamentum, & cœlũ aqueum siue cristallinum. Similiter possimus dicere de alijs elementis, & ab istis elementis corpora supercœlestia esse composita per virtutem diuinam aut intelligentiæ regentis ipsam. Ab elementis istis non potest generari grauitas aut leuitas, vt dicatur terra illa grauis vel ponderosa, quia solum inest terræ illæ crassæ & ponderosæ, & quasi elementariæ. Generantur tamen colores in corporibus supercœlestibus ab ipsis elementis. Cum enim corpora supercœlestia quasi sint deaurata, quasi ex hoc scintillantur ex radio percutiente ipsa, sicut scutum deauratum scintillat cum percutitur à sole. Sic ponit Astrologus credendo causam de scintillatione stellarum. Et quia talis color siue deauratio habet generari. Sic Isaac probat & Rogerius in libro de Sensu, ex aliquibus qualitatibus elementalibus, oportet in ipsis naturam elementalem fore. Sed quia illa elementa purissima sunt in suis naturis, & nonnullis accidentibus immixta, oportet quòd in ipsis corporibus sint corporaliter vel proportionaliter, quòd nunquam possint à reliquo superari vel separari. Nec de hoc mireris, quia ego per artificium natura cooperante separaui à quibusdam corporibus inferioribus quatuor elementa, ita vt singula haberem ad par-

tem scilicet aquam, ignem & terram, & quælibet de per se depuravi accidentibus in quantum potui quadam operatione secreta, tandem depurata coniunxi, & euenit mihi quædam admirabilis res, quæ à nullo istorum etiam inferiorum elementorum subiugatur. Nam si semper staret ad ignem, nunquam cõbureretur, & nunquam trãsmutaretur. Non ergo mireris, si corpora supercoelestia incorruptibilia sunt, quantumcunque sunt ab elementis confecta. Non igitur dubium, naturam illam dictam multum participare corporis coelestis. Vnde dicit Hermogenes qui triplex fuit in Philosophia, De eo aëre terra cū ad perfectionem peruenissem, fuit mihi gaudium, quale nunquam fuit, videnti quintam essentiam sine elementalī materia, vt infrà dicemus. Plus habet de potentia pugillus ignis, quàm centum aëris fortè, propter quod vnus pugillus ignis fortè intrabit mille terræ. Pondera autem istorum elementorum quomodo haberent se in mixto ignoramus. Per artificium tamen natura cooperante vidi, quòd cum separassem quatuor elementa à corporibus quibusdam, & quodlibet de per se depurassem, in coniunctione ipsorum ponebam æquale pondus aëris aquæ & terræ. De igne verò ponebam, sextam decimam partem, & licet ista confectio sit ex elementis composita, tamen habet magis naturam igneam quàm alterius elementi. Nam proiecta vna parte super mille argenti viui, sensimus quòd coagulabat ipsum, & rubrum efficiebat, propter quod meritò apparet illam naturam habere aliquid de natura corporum coelestium, nam in transmutatione habet se quasi per modum formæ vel agentis potentissimi.

De corporibus inferioribus, et de esse et essentia Mineralium, et primò de Lapidibus

CAPVT II.

NVnc verò de corporibus inferioribus tractandum est. Sed quoniam hæc diuiduntur in mineralibus, plantis, &

& animalibus, ideò de esse & essentia Mineralium pertractemus. Mineralia diuiduntur in lapides & metalla: Esse ergo est eadem ratione in istis sicut in alijs creaturis, excepto quod esse essentiæ educitur in istis ad actum suppositi, & plures transformationes quàm in elementis vel corporibus supercœlestibus, nam materia eorum est plurimis formis composita. Materia autem lapidum est aqua, & immixta & grossa, siue habens multum de terreatate vel parum secundum puritatem lapidis. Vnde secundum quod dicit Aristoteles in libro Meteororum (alij tamen capitulum putant esse Auicennæ) terra pura lapis non fit, sed potius terra aquea, sicut videmus generari lapides in fluminibus, salem ex aqua salsa, quæ habet multum de terreatate, & lapidem per calorem solis & ignis. Est autem materia lapidis aqua grossa, agens autem calor & frigus congelans eam aquam, & essentiam lapidis in actum deducens. Natura enim lapidis reperitur in plantis, in animalibus, quos quidem lapides non sine magna virtute cõsideres: Alij namq; ipsorum congelantur in animalibus virtute caliditatis, & in multis alijs virtuosis lapidibus credens virtuosiores esse lapides, qui procedunt ex animalibus, quàm alios. Alij verò congelantur virtute minerali cooperante natura. Nam sicut dicit Aristoteles, quidam faciunt quandam aquam ex duabus aquis confectam, quam lac virginis appellant, & coagulant ipsum in lapidem. Ita autem dicitur fieri ex litargirio dissoluto in aceto & aqua salis Alkali, cum quælibet aquarum istarum sit valdè clara, ambæ coniunctæ fiunt immediatè quodam affectu minerali vna aqua spissa & alba sicut lac. Cum ista ergo imbibunt quod coagulare volunt in lapidem & coagulatur, vtpote si calx argenti vel alterius corporis huiusmodi aqua imbuatur, postea in Kimia ad lentum ignem ponatur, fiet lapis, habet enim illud lac naturam coagulandi calces in lapides. Videmus etiam ex sanguine, ouo, & capillo & cerebro & alijs partibus animalium fieri lapides mirabilis efficaciam & virtutis. Verbi gratia, de sanguine accipiebatur sanguis humanus, & putrifiebat

bat

bat in fimo calido, postea ponebatur in distillatorio, & distillabatur aqua candida, ad modum lactis, postea augmentabatur ignis, & oleum distillabatur, postea fæces quæ remanebant in distillatorio rectificabantur vt albifierent vt nix, & affundebamus eius oleum, & fiebat lapis clarus & rubeus mirabilis efficaciam & virtutis, vt valeret fluxum sanguinis stringere, & multas infirmitates expellere. A plantis etiam extraximus aquas, sic videlicet, comburebamus plantas in furno calcinationis, præterea conuertebamus calcem in aquam, & distillabamus & coagulabamus, & fiet lapis ille optimæ virtutis & efficacitæ, secundum virtutem plantæ, & diuersitatem. Quidam etiam faciunt lapides per artificium, vt omnino videantur in omni probatione lapidum, lapidibus similes naturalibus, vt-pote faciunt hiacinthum similem hiacintho naturali, & saphirum similem alij, qui quidem modus generalis est. Dicunt enim quòd omnium lapidum pretiosorum materia est cristallus, qui est aqua parum habens terreitatis coagulata per actionem fortioris frigoris. Molent enim cristallum super marmor, & imbibunt quibusdam aquis acutis, clarissimis, dissoluentibus sua acuitate multoties molendo & desiccando, vt fiant quasi vna natura, postea ponunt eam confectionem sub fimo calido, & ibi ad tempus conuertitur in aquam, quam aquam distillant, vt clarificetur & partes subtiliantur. Postea habent aliam aquam rubeam confectam ex vrina puerorum & vitriolo calcinato rubeo. Similiter multoties distillant & coniungunt ambas aquas secundum pondera, & ponunt in fimo vt melius coniungantur, & simul distillant, & postea ad lentum ignem in Kymia congelant, & fit lapis omnino similis Hiacintho: & quando volunt facere Saphirum, habent secundam aquam factam cum vrina & Azielmo [al. Azurino] & sic de alijs secundum diuersitatem colorum, ex quibus omnibus patet naturam lapidum esse aquam, Agens autem in illam naturam esse calorem vel frigus, vt sit scilicet calor tenuis, vel frigus intensissimum quæ educunt ab ista materia formam lapidis

pidis

pidis in aquam suppositam vel sepultam. In lapidibus autem tria videmus sicut in alijs rebus, scilicet substantiam, virtutem, & operationem. Habemus iudicare de virtutibus per operationes secretas efficacissimas & occultas in quibusdam lapidibus, sicut sunt operationes nature & corporum supercœlestium. Non enim est dubium quin habeant aliquid de virtute occulta corporum supercœlestium, & si de virtute aliquid & substantia habent, & non dicunt quòd de substantia stellarum sint compositi, sed dicunt quòd habent aliquid supra virtutes istorum quatuor elementorum, vt aliqui lapides participant aliquid de natura stellarum, siue corporum supercœlestium, secundum quod tetigi in tractatu de corporibus supercœlestibus. Quia separavi à quibusdam corporibus quatuor elementa, depuravi, & depurata coniunxi, venit mihi lapis tantæ efficacitæ & virtutis, vt esset natura mirabilis, cōtra quem non habent potestatem elementa grossa inferiora, de quo Hermogenes (quem Aristoteles vocat patrem qui triplex fuit in philosophia, & perfectus omnino quoad substantiam scientiarum & virtutis earum & operationis earum) dicit, fuit mihi gaudium quale nunquam fuerat, videnti quintam essentiam sine elementalī natura de virtutibus inferioribus. Propter quod euidenter apparet, quòd aliqui lapides aliquid habent de quinta essentia, & plenè & manifestè est notum, ratio est operantis hanc hodiernam artem.

De esse & essentia metallorum, & primò de eorum esse & essentia seu compositione naturali & esse suppositi.

CAPVT III.

Esse suppositi metallorum educitur à materia sui planetæ & naturarum, similiter & per artificium. Ergo cum sint septem metalla, quodlibet metallum educitur à suo planeta, videlicet Aurum à Sole, & vocatur Sol, Argentum à Luna,

C

Fer-

Ferrum à Marte, Argentum viuum à Mercurio, Stannum à Ioue, Plumbum à Saturno, Cuprum & æs à Venere, & nominibus suorum planetarum nuncupantur.

De materia substantiali.

Materia substantialis omnium metallorum est argentum viuum, vnde in aliquibus metallis est coagulatum debili congelatione, in aliquibus forti. Ita fit gradus in metallis secundum gradus actionis planetarum & sulphuris omnino puri congelati Argenti viui, & illa metalla in quibus parum congelatum vel terrestre, habent se per modum materie, & in potentia per comparationem seu oppositionem ad alia metalla, vt puta plumbum est argentum viuum terrestre parum congelatum, ex subtili sulphure & pauco, & quia actio sui planetæ est distans & debilis, habet se in potentia ad stannum, ad cuprum, ad ferrum, ad argentum, ad aurum. Stannum verò est argentum viuum clarum coagulatum parum à sulphure grosso & non puro, propter quod se habet in potentia ad cuprum, ferrum, argentum, & aurum. Ferrum verò est argentum viuum grossum terrestre, ex sulphure terrestri valdè grosso, ex actione sui planetæ fortiter coagulatum, & ideò se habet in potentia ad cuprum, argentum, & aurum. Cuprum autem est coagulatum ex sulphure multo & argento viuo mediocriter grosso, cooperante suo planeta, propterea se habet in potentia ad argentum & aurum. Argentum quoq; est ex sulphure albo, claro, subtili, non adurente, & ex argento viuo subtili coagulato limpido & claro, cooperante suo planeta Luna, & ideò solum se habet in potentia ad aurum. Aurum verò est perfectius omnibus metallis, & fit ex sulphure rubeo, claro, subtili, non adurente, & ex argento viuo subtili & claro, cooperante sole fortiter congelato, ita vt etiam à sulphure cremari non possit, à quo omnia alia metalla cremantur. Patet ergo quòd ex omnibus hijs metallis potest fieri aurum, & ex omnibus præter aurum potest fieri argentum, & hoc patet in mineris argenti

genti

genti & auri, à quibus etiam alia metalla extrahuntur, & ibi reperiuntur coniuncta cum Marchasita auri & argenti. Ex quo nulli dubium est, quòd si permetteretur in actione naturæ ad tempus in aurum & argentum conuerterentur. Vtrum autem cum ex alijs metallis fit aurum, destruantur substantiales formæ aliorum metallorum, & quomodo hoc fiat, tractabimus in tractatu de esse & essentia rerum sensibilium, ibi tractabitur generaliter quod sit veritas.

De esse & transmutatione metallorum, & primò de ea quæ fit per artificium

CAPVT IIII.

TRansmutatio etiam metallorum fit & per artificium, vt esse vnus metalli in esse alterius transmutetur: Sanè potest illa potentia deduci in actum, quanquam Aristoteles vel Auicenna dicant, sciant artifices Alchimix nunquam species verè transmutari posse, sed postea sequi, nisi fiat reductio in primam materiam: Materia autem prima secundum quod dictum est omnium metallorum propinqua est argentum viuum, sed materia remota est aqua. Sed cum hæc reductio sit multum coniuncta naturæ, imò quasi utilis natura per artificium adiuuatur, & ex hoc difficilis, & ex huiusmodi difficultate multi stulti facti sunt, per hanc scientiam expendentes iuentutem suam, & facultates in vanum, seducentes postea reges & principes, & hoc adeò vt reges desperando de veritate huius scientiæ, eam non perquirant nec scire appetant, tot enim libri erronei totq; fatuitates, totq; operationum diuersitates ab istis ignorantibus scriptæ sunt, vt cum omnia tua operando per ipsa expenderis, de scientia desperando effectum minimè consequeris. Ego verò hæc omnia considerans, & quomodo reges habuerant operadores subtiles, & vix aut nunquam potuerunt ad perfectionem peruenire, credidi hanc scientiam nihil fore: Sed ad me reuersus, consideraui libros

Aristotelis seu Auicennę in secretis secretorum, & inueni eos vacuos ratione, quantumcunq; factum siue scientiam confuse & in ænigmate aliquo qualiter declararant. Consideraui libros contradicentium eis, & inueni eorum alienationes similes: consideraui & principia naturalia, & inueni per ipsa posse fieri. Vidi namq; argentum viuum penetrare & transire alia metalla, vt si contingas æs ex argento viuo mixto cum aliquanto de sanguine & argilla, penetrabit eum exterius & interius, & efficiet ipsum album, quamuis ille color non duret. Iam ergo argentum viuum habet mixtionem cum corporibus & penetrationem. Consideraui ergo quid si retineretur ne euolaret, & esset fixe dispositionis cum corporibus, & faceret quod cuprum & alia corpora, non comburentur ab alijs que comburunt cuprum & non comburunt argentum, quod esset prout argentum & haberet potestatem talem. Sublimaui igitur argentum viuum multotiens, ita vt efficeretur fixe dispositionis, vt scilicet non euolaret ab igne, quod sublimatum dissolui in aquam, vt fieret reductio in primam materiam, & ex predicta aqua calcem argenti & arsenicum sublimatum fixum multotiens imbui, quod totum dissolui similiter in fimo equino calido, quo dissoluto congelauit, & euenit mihi lapis clarus sicut cristallus, habens naturam scindendi seu tundendi, penetrandi, & in corporibus retinendi, ita quod si parum huius super multum æris proieceris, statim ab eo educet formam argenti puri, quo nullum melius reperitur. Accipiebam autem vt in aurum eum conuerterem, rubedinem sulphuris nostri, bulliendo ipsum in aqua acuta super lentum ignem, quæ aqua efficiebatur rubea, quam distillabam per alembicum, & manebat in fundo cucurbitæ rubedo sulphuris pura, quam congelabam cum dicto lapide albo, ita quod efficiebatur rubeus, & parum huiusmodi super multum æris proiectum efficiebat aurum purissimum. Iste tamen modus quem ego pono generalis est & occultus, nec pono eum propter hoc, vt aliquis incipiat operari, nisi fortè esset multum perfectus in modis sublima-

lima-

limationum, distillationum, & congelationum, nec non in formis vasorum, & in quantitate & qualitate ignium. Vidi etiam apud Bealgar sublimatum, quantumcunque non fixum super cuprum proiectum dealbat ipsum multum, in tantum, quòd si medietatem puri argenti admisceas, habebis bonum argentum, sed tamen non purum, nam ab igne non exit album. Hoc idem facit Auripigmentum sublimatum, sed iste modus dictus est transmutare vnum metallum in aliud.

De esse & procuratione noui Solis & Luna per virtutem sulphuris extracti à lapide minerali

C A P V T V.

Est tamen alius modus nobilior transmutandi, scilicet argentum viuum in aurum vel argentum, per virtutem sulphuris rubei & albi, clarissimi simplicis non adurentis: secundum quod dicit Aristoteles in secretis secretorum, vbi ponit modum valdè generalem & confusè, nam illud est absconditum sapientibus, & dixit ad Alexandrum, Diuina prouidentia iuuet te ad celandum propositum, & ad implèdum arcanum, propter quod obscure tractabo, nominando res aliquas à quibus educitur talis natura ita potens & nobilis. Librum enim istum non edidi propter vulgares, sed propter perfectos. Hortor autem ne aliquis præsumat incipere opus, propter hæc quæ dicenda sunt, nisi sit multum peritus & expertus in principijs naturalibus, & multum discretus in modis distillationis, dissolutionis, & congelationis, & in ignibus maximè. Nescit homo qui velit hoc propter auaritiam præparare, sed cum discretionem & diligentiam agere. Est ergo quidam lapis mineralis à quo educitur huiusmodi virtus, scilicet sulphuris albi vel rubei clari, quod non aduritur, & educitur per separationem quatuor elementorum, & depurationem & coniunctionem ipsorum.

De operis mineralis enumeratione.

Igitur in nomine Domini accipite de eo libram vnā, & Tritura fortiter super marmor, & imbue cum libra vna & media purissimi olei oliuarum communis philosophorum, vt fiat sicut pasta, quam pastam pone in sartagine physico super ignem, & totum dissoluetur, & cum vidcris spumam rubeam ascendentem, depone ab igne, quousq; descendat, semper mouendo cum spatula ferrea, & cum descenderit, iterum pone super ignem, & hoc toties iterando quousq; fiat spissum sicut mel. Postea proijce super marmor, & citò congelabitur, & fiet ad modum frusti carnis, aut sicut hepar benè decoctum, quod incide ad modum vnguis tui, in frusta, & habeas tantundem de oleo tartari quintæ essentiæ, & vnā pone ad ignem in sartagine sua, & ferueat ibi quasi duabus horis. Postea pone in amphora vitrea lutata luto sapientiæ, & stet sic super ignem lentum tribus diebus & tribus noctibus. Postea pone amphoram cum medicina in aqua frigida per tres alios dies, tunc confectionem incide ad modum vnguis tui, & pone in cucurbita vitrea, & superpone alembicum, & distilla aquam albam ad modum lactis, & hoc est verè lac virginis: cum aqua distillata fuerit, augmenta ignem, & in aliam amphoram extrahe. Et accipe aërem, & erit sicut aër purus pulcherrimus, quia in se continet ignem, & tunc remanebit terra in fundo cucurbitæ nigra, quam calcina in furno calcinationis, quousque fiet alba sicut nix, tunc redeas ad aquam quam distilla septies, quousque lamina cuprea ignita extincta ter, intus & extra dealbetur penitus. Hoc idem fac de aëre, hoc est de secunda aqua, in tertia enim distillatione inuenies oleum, & totam tincturam siue ignem in fundo cucurbitæ. Ideò reduc secundò & tertio, & serua oleum: deinde accipe ignem in fundo, qui est quasi sanguis niger & mollis, quem serua & distilla & reuerfa, & examina cum lamina sicut fecisti de aqua, & ecce nunc habes modum separandi elementa quatuor. Sed modum

dum

dum coniungendi ferè omnes ignorant. Accipe ergo terram, & super tabulam mundissimam vitream vel marmoream trituram, & da ei ad bibendum de aqua sua quantum ipsa est in pondere, quousque fiat sicut pasta, pone in alembico & distilla cum igne suo, & ex ea aqua quæ distillatur, iterum illud quod in fundo cucurbitæ inuenies imbibe, quousque suam aquam totam imbiberit: postea iterum da ei aërem quantum est ad bibendum, eundem ordinem seruando sicut cum aqua, & eueniet tibi lapis cristallinus, de quo si parum proieceris super multum argenti viui, conuertet eum in verum argentum, & ista est vis sulphuris albi non vrentis, & completur tribus, scilicet terra, aqua, & aëre. Si autem acceperis septimam decimam partem ignis, & commiscueris cum hijs distillando & imbibendo sicut dictum est, eueniet tibi lapis rubeus, clarus, simplex, non adurens, de quo si parum super multum Mercurij proieceris, conuertet eum in purissimum solem obrisum. Iste ergo est modus de lapide minerali, vt dictum est.

*De Lapide minerali, animali, & plantali huius
sextæ diuisionis vel tractatus:*

CAPVT VI.

Est & alius lapis qui secundum Aristotelem est lapis & non lapis. Est etenim mineralis vegetabilis & animalis rationalis, qui reperitur in omni loco & in omni tempore, & apud omnem hominem, quem debes putrefacere sub fimo, & putrefactum pone in cucurbita cum suo alembico, & extrahe elementa, eo modo quo supra, & coniunge, & eueniet tibi lapis minoris efficacitæ & virtutis quàm superior. Et non mireris quia dixi tibi quòd putrefiat sub fimo equino calido, sic debet artifex attentare, vt si panem frumenti sub eo ad nouem dies posuerit, efficietur vera caro admixta sanguine, propter quod credo deum potius elegisse panem frumenti, vt in corpus substantiaretur, quàm quicquam aliud, & fortè ab isto possunt educi

educi

educi quatuor elementa, & fieri aliquod bonum opus. Ex omnibus ergo dictis patet, ex quibus est compositum, esse actuale suppositum mineralium, & quomodo non educitur per naturam solùm, sed etiam per artificium. Benedictus Deus qui talem dedit hominibus potestatem, vt imitator naturæ existens, species naturales commutare possit, & quod natura pigra hoc multis temporibus operatur. Ecce alij modi sunt transmutandi metalla, quæ ponuntur in libris Rasis, Archelai, & in libro septimo præceptorum, & in multis alijs libris Alchimicis.

De modo operandi per Spiritus

CAPVT VII.

Est etiam modus operandi per spiritus, ad quem sciendū, nota quòd quatuor sunt spiritus, & dicuntur spiritus, quia euolant ab igne, & habent naturam quatuor elementorum, & sunt hi: Sulphur quod habet naturam igneam, Sal Armoniacum, Argentum viuum quod habet spiritū aqueum, qui vocatur alio nomine seruus fugitiuus, Auripigmentū seu arsenicum quod habet spiritum terreum. Quidam operantur per vnum istorum sublimando eum, & in aquam conuertendo, & distillando, & congelando, & supra cuprum proijciendo, & conuertit eum vt dicunt. Quidam verò operantur per duo istorum, quidam per tria, quidam verò per omnia quatuor, scilicet quemlibet istorum sublimando per se multoties, quousque fit fixum, postea quodlibet per se distillando, dissoluendo in aquam cum aquis acutè dissoluentibus multoties imbibendo, & iterum simul aquas omnes iungendo, & iterum simul distillando & congelando, habent lapidem albū cristallinum, de quo si parum proieceris super aliquo metallorum, in veram lunam transmutaret. Et tunc quidam dicunt quòd ibi sunt quatuor elementa, & depurata: Quidam alij vno spiritu & cum corporibus, & quantumcunque hunc modum

dum

dum non probauerim, naturalis tamen videtur, & vereor & credo quòd omnibus quasi ignotus sit, licet Auicenna in epistola sua ad patrem directâ, hunc modum aliquantulum tangat. Ego verò cum locum ac tempus habebo, hunc modum probabo.

*De assignatione fermentorum Saturni
& aliorum*

CAPVT VIII.

Accipiantur ergo duæ partes Saturni si opus fuit ad Solem, & si ad Lunam, Iouis, & tertia pars Mercurij, & fiet Amalgama, fiet enim quidam lapis frangibilis, quem multoties super marmor tritura, & imbibendo aceto acerrimo & aqua falis communis optimè præparati, vicissim imbibendo & desiccando, quousque maximam in se cõtineat aquarum substantiam, tunc ex aqua aluminis istius Iameni imbibe, quousque fiat sicut pasta mollis, & pone ad dissoluendum, & dissoluetur totum in aqua, quam aquam distilla ter vel quater, & congela, & habebis lapidem qui conuertet ad Lunam Iouem.

*De assignatione reductionis ad Iouem, siue de
modo operandi ad Solem*

CAPVT IX.

AD Solem verò recipe vitriolum depuratum, & calcinatum rubeum, & dissolue in vrina puerorum, & distilla totum, & hoc toties fac, quousque aqua sit valde rubea: tunc istam aquam couiunge cum supradiçta aqua antequàm congeletur, & ambas aquas sub fimo aliquibus diebus pone, vt meliùs incorporentur, & ambas simul distilla, & congela, & habebis lapidem rubeum similem hiacintho, de quo si vnâ partem super septem partes Mercurij proieceris, vel Saturni purgati & firmi, in Solem obrisum, habet enim quasi naturam

D

fermen-

fermenti. Reperientur etiam in libris aliæ operationes multæ quasi infinitæ confusæ, quæ homines deducunt ad errorem, & ad suorum sine vtilitate amissionem, & maximè in præparationibus, de quibus prolixum esset narrare. Ego autem non cupiditate lucri, sed vt viderem oculata fide mirabiles effectus naturæ, & causas eorum, non solùm generales, sed etiam speciales & immediatissimas, non solùm accidentales, sed etiam essentielles conspicerem, istorum multa probavi, & in separatione elementorum à corporibus. Quod quidem opus est verum & perfectum, tamen tantum laborem & foetorem, ac etiam mei corporis imperfectionem sum perpeffus, vt disponerem hoc opus nullo modo nisi necessitate coactus iterum attentare: De mineralibus hæc dicta sufficiant.

Laus Deo.

TRACTATUS D. THOMAE
de Aquino datus fratri Reinaldo, in
arte Alchimiaë.

TVIS ROGATIONIBVS ASSIDVIS, charissime frater, superatus, tractatum breuem de arte nostra, certas regulas, operationes leues & efficaces, & tincturas verissimas continentem, propono tibi præpingere in octo capitula partium, volens te in tribus habere precatum: Primò quòd non cures multùm de verbis Philosophorum modernorum & antiquorum in hac scientia loquentium, quoniam in capacitate intellectus & in demonstratione experimentalì, tota ars Alchymica sedem sibi constituit. Philosophi verò cælare volentes scientiæ veritatem, quasi omnia figuratiuè locuti sunt. Secundò noli pluralitates rerum appreciare, nec compositiones diuersarum specierum, nam natura nunquam nisi sibi simile producit, quamuis ex equo & asino.

asino.

āfino mulus generetur productione imperfecta, sicut quidam scientiā imitantes, ex pluribus quandam multiplicationē producunt. Tertiò ne sis garrulus, sed pone ori tuo custodiā, & vt filius sapientum, margaritas ante porcos non proijcies. Cum Deo tuo pacem habēdo finem ordinatū in opere tuo semper in mente præfige. Credas pro certo, quòd si dictas regulas mihi à D. Alberto traditas, ante oculos habueris, non oportebit te Reges & Magnates quærere, sed Reges & Magnates omnē honorem tibi impendent. Suspectus enim omnis in hac arte seruiens Regibus & Prælati, cum ipse non solùm ijs subuenire potest, verùm omnibus indigentibus gradatim, quod autem gratis accepit, pro precio nulli in æternum præstare debet. Sint ergo regulæ præfatæ in corde tuo secreto signaculo indubitabiliter signatæ & sigillatæ, nam in superiori libro vulgaribus tradito, philosophicè locutus sum, tibi autem & filio secretissimo apertiùs de tua taciturnitate confisus scripsi.

De operatione

CAPVT II.

QVoniam secundum Auicennam in epistola ad Assam Regem: Nos quærimus substantiam veram & vnā facere ex pluribus coactam fixam, quæ super ignem posita ipsum sustineat, quæ erit penetratiua & ingressiua, tingens Mercurium & alia corpora verissima tinctura cum pondere debito, cuius tincturæ nobilitas mundi thesaurum excedit vniuersum: Nam vna res nostra facit esse tria, tria duo, duo vnum finaliter existunt. Quomodo tandem fit substantia vna, vt dicit Auicenna, habere oportet patientiam, moram, & instrumentum. Patientiam, quia secundum Gebrum festinantia à diabolo est: Ideò qui patientiam non habet, ab operatione manum suspendat. Mora est etiam necessaria, quia omnis actio naturalis, quam sequitur ars nostra, suum habet modum & tempus determinatum. Instrumenta verò sunt necessaria, non tamen multa prout in sequentibus patebit, quoniam opus nostrum

in vna re, vno vase, vna via, secundum Hermetem, & vna operatione perficitur. Quæ quidem medicina licet sit ex pluribus aggregata, est tamen vna sola materia, nulla alia extranea indigens, nisi fermento albo vel rubeo, quare est pura naturalis in nullo vnquam alio opere posita, ex quo in regimine operis, diuersi colores secundum tempora apparebunt. In primis etiam diebus oportet manè surgere, & videre si vinea floruit, in subsequentibus coruinum transmutatum in solitudine cœci, & multiplices colores, in quibus omnibus intensus color albus est expectandus, quo habito, expectemus sine quocunque errore Regem nostrum elixir vel puluerem sine tactu simplicem, qui lapis habet tot nomina quot sunt res in mundo: sed vt breuiter me expediam, materia nostra siue magnesia est argentum viuum nostrum Minerale, vrina puerorum duodecim annorum debite præparata, quæ statim venit de vena, & nunquam fuit in aliquo opere, & illud in opere magno quod scripsi vulgaribus, notaui terram Hispanicam vel antimonium, non tamen hîc nota argentum viuum commune, quo aliqui multiplicatores vtuntur & sophistæ, ex quo si aliquid fit, dicitur solum multiplicatio, modicum tamen tingit respectu magisterij, quamuis dabit largas expensas, & si placebit laborare in illo, inuenies in illo veritatem, sed requirit longam digestionem. Sequere ergo Diuum Albertum Magnum magistrum meum, & labora cum argento viuo minerali, & ipsum est operis nostri perfectiuium adustionis, saluificatiuum & fusionis effectiuum, cum enim figitur, est tinctura albedinis vel rubedinis vberrimæ refectionis, fulgidi splendoris, & non recedit à commixto quod est amicabile metallis, & medium coniungendi tincturas, quoniam commiscetur cum eis in profundum ingrediens & penetrans naturaliter, quod est adhæret eis.

De Mercurij compositione & eius separatione

CAPVT III.

Et

ET quamuis ex Mercurio nostro solo opus nostrum perficitur, indiget tamen fermento rubeo, vel albo, miscetur ergo faciliùs cum Sole & Luna, & fit vnum cum eo, cum ista duo corpora magis participant suam naturam, ergo sunt alijs perfectiora. Ratio est, quia corpora sunt maioris perfectionis, quæ plus de Mercurio continent, Sol ergo & Luna plus de eo continentes commiscentur ad rubeum & album, figuntur in igne stando, quoniam ipse Mercurius solus est ille qui perficit opus, & in illo inuenimus omnia quibus ad opus nostrum indigemus, cui nihil extraneum debet adiungi, Sol & Luna sibi non sunt extranea, quoniam ipsa rediguntur in operis inceptione in suam primam naturam, id est Mercurium, quare ab illo sumpserunt suam originem. Quidam autem nituntur ex solo Mercurio, vel simplici Magnesia complere opus suum, lauantes eum in aceto acerrimo, coquentes in oleo, sublimando, affando, calcinando, distillando, quintam essentiam extrahendo, cum elemētis, & alijs infinitis martirizationibus ipsum Mercurium torquentes, & suis operationibus credentes aliquid magni ex eis inueniri, finaliter modicum lucrum inueniunt. Sed crede mihi, fili, quòd totum magisterium nostrum sit solùm in regimine ignis, ex capacitate industriæ. Nos enim nihil operamur, sed virtus ignis benè recti lapidem nostrum operatur modico labore, & paucis expensis, puta quòd lapis noster cum fuerit in suam primam naturam, scilicet in primam aquam vel lac virginis vel caudã draconis semel solutus, tunc ipse lapis seipsum calcinat, sublimat, distillat, reducit, lauat, cōgelat, & virtuti ignis proportionati, seipsum perficit in vnico vase sine alterius manuali operatione. Agnosce ergo fili, quomodo philosophi de manualibus operationibus figuratiuè locuti sunt, vt ergo securus sis de Mercurij nostri purgatione, vera docebo operatione, Mercurium nostrum communem leuissimè præparari. Recipe ergo Mercurium mineralem, siue terram Hispanicam, Antimonium nostrum, vel terram nigram oculosam, quæ omnia idem sunt non inferiora sui generis, &

qui priùs in nullo opere sit positus libras quinque & viginti ad plus, & fac ipsum transire per pannum lineum spissum tribus vicibus, deinde fac ipsum transire per corium leporis, & vltimò fac ipsum transire per pannum lineum spissum, & hæc est lotio vera, & attende si aliquid remanet in corio de eius grossitie, seu aliqua spissitudo sordiei vel foetus, tunc ipse Mercurius non valet pro opere nostro. Sin autem nihil appareat ibi, bonus est, & nota quòd cum isto Mercurio, nullo sibi addito, potest vtrunque opus perfici.

De modo Amalgamandi

CAPVT IIII.

QVoniam ex solo Mercurio nullo extraneo addito opus nostrum perficitur, ideò de modo componendi Amalgama breuiter dictum est. Quidam verò híc malè intelligunt philosophos, quia credunt ex solo ipso Mercurio sine sorore vel compari eius, opus perficere. Ego autem tibi dico securè, quòd cum Mercurio & compari eius labores, & Mercurio nihil extranei addas, & scias quòd aurum & argentum non sunt extranea Mercurio, imò viciniùs participant suam naturam, quàm alia quæuis corpora. Ideò reducta in suam primam naturam, dicuntur sorores & compares Mercurij, ex sua compositione & simul fixatione, lac virginis emanabit, si locum istum clarè intellexeris. Et si cum Mercurio nulla re extranea addita operatus fueris, consequeris optatum.

De compositione Solis & Mercurij

CAPVT V.

Recipe solis depurati communis, id est, in igne calefacti, quia fermentum rubedinis est, vncias duas, & incide in frusta parua, cum foroipe addito Mercurio vncias decem & quatuor, & fac Mercurium fumigare in tegula, & solue in eum Solem, & moue cum baculo ligneo, donec Sol benè soluatur &

& misceatur, & tunc totum funde in aquam claram, & in vna scutella vitrea vel lapidea, & laua sæpius tergendo & mutando tam diu, quòd nigredo tota ab aqua recedat, tunc si aduertere vis, vox turturis audita est in terra nostra, qua mundata fac amalgama per corium transire superius benè ligatum, exprimendo totum amalgama absque vncijs duabus, & remanebunt in corio vnciæ decem & quatuor, & illæ quatuordecim vnciæ sunt res aptæ ad nostram operationem: & attende quòd debet esse nec magis nec minus quàm vnciæ duæ totius materiæ in corio remanentis. Si esset plus diminue, si esset minus adde: Et istas duas vncias expressas, quæ dicuntur lac virginis, reserua ad secundam operationem. Ponatur ergo materia de corio in vitrum, & vitra in furnellum superius descriptum, & lampade accensa infra, ita continuè ardendo nocte dieq; quòd nunquam extinguatur, & flamma semel inclusum recto tramite percutiat, non tamen ollam tangat omnibus partibus furnelli benè lutatis similiter. Si autem post mensem vel duos inspicere volueris flores viui & colores principales, puta nigrum, album, citrinum, & rubeum, tunc sine aliqua operatione manuum tuarum regimine folius ignis manifestum erit absconditum, & absconditum manifestum fit. Quare materia nostra se ipsam ad perfectum elixir perducit, vertendo se in puluerem subtilissimum, qui dicitur terra mortua, vel homo mortuus in sepulchro, vel magnesia sitiens, quòd spiritus in eo occultatus est in sepulchro, & anima quasi recessit. Permite ergo stare tunc à principio vsque ad sex & viginti septimanas, & grossum tunc factum est gracile, leue ponderosum, asperum molle, & dulce amarum, conuersione naturarum, virtute ignis occultè completa. Cum ergo videris pulueres tuos exsiccatos, & si probam & expensas desideras, tingent: postea docebo vnam vel duas partes, quoniam vna pars operis nostri solum septem tinget Mercurij bene purgati.

De

De amalgamatione ad album

CAPVT VI.

Eodem modo processus fit ad album, id est lunam, hoc est fermentum albedinis, cum septem partibus Mercurij purgati miscueris, in eodem modo sicut & rubeum fecisti procedas. Nam in omni opere albo, nil intrat nisi album, & in omni opere rubeo, nil nisi rubeum intrare debet: ex eadem enim aqua nostra fit rubeum & album, diuerso tamen fermento addito, & tempore suprascripto elapso, potest tingere ad album super Mercurium, sicut ad rubeum fecisti. Nota tamen quòd Argentum foliatum in ista materia est magis vtile, quàm argentum massale, quia habet in se mixturam quarundam fæcium Mercurij, & debet amalgamari cum Mercurio frigido, & non calido. Alioquin hoc operando maximè errant, soluentes amalgama in aqua forti ad ipsum purgandum, & si volunt respicere naturam compositionis aquæ fortis, ipsa per hoc magis destruitur. Aliqui volunt etiam laborare cum sole vel luna minerali, secundum regulas huius libri, & errant, dicentes quòd sol nullam habeat humiditatem, & calidus in manifesto, & ideò optimus, imò quinta essentia extrahitur subtili ignis ingenio in vase circulationis, quod dicitur Pellicanus ab illo. Sol autem mineralis & luna habent secum permixtum tantam fæcis immunditiem, quòd eorum purificatio ad nostrum valens, non esset opus mulierum & lusus puerorum, sed potiùs labores fortissimi viri senioris, soluendo, calcinando, & alijs operationibus magnæ artis insistendo.

De secunda & tertia operatione

CAPVT VII.

Finito primo isto opere ad secundam practicam procedamus. Vbi corpus primi operis nostri cum cauda draconis, id est lacte virginis, additis Mercurio nouo septem partibus super materia remanente, secundum pondus puluerum, Mercurio

curio

curio dico purificato & mundificato, fac transire per corium, & retine septem partes totius, laua & impone vitro & furnello, vt in primo opere fecisti, per totum regendo tali tempore vel circa, quousque videris pulueres iterum factos, quod iterum excipe vel extrahe, & si vis tinge, & isti pulueres sunt multò subtiliores primis, quare magis digesti sunt, eò quòd vna pars tingit septies septem in Elixir. Tunc procedas ad tertiam practicam, sicut in prima & secunda operatione fecisti, & pone super pondus puluerum secundi operis Mercurij purgati partes septem, & pone in corio, ita quòd septem partes in totum remaneant vt priùs. Et iterum coque, & fac pulueres, qui quidem pulueres subtilissimi sunt, quorum vncia vna tingit partes septies quadraginta nouem, quæ sunt trecentæ & quadraginta tres partes, & hoc super Mercurio. Ratio est, quia quantò plus digeritur medicina nostra, tantò subtilior efficitur, & quantò subtilior erit, tantò penetrabilior, & quantò penetrabilior, tantò plus ingrediendo tingit. Pro fine huius notandum, quòd si non habes argentum viuum minerale, securè poteris laborare cum Mercurio communi, quia quamuis non tantum valeat, sicut iste, dat tamen largas expensas.

De modo operandi in materia seu Mercurio

C A P V T V I I I.

CVM autem tingere vis Mercurium, Recipe tegulam aurifabrorum, & line interiùs modicum cum seuo, & pone in eam secundum proportionem Medicinæ super lentissimum ignem, & cum Mercurius ceperit fumigare, proijce intùs medicinam tuam in cera munda clausam, vel in papyro, & habeas carbonem ignitum fortem & latum præparatum ad hoc, & pone super os tegulæ, & da fortem ignem, & cum totum liquefactum fuerit, proijce in cannam cum seuo linitam, & habebis solem vel lunam finissimam, secundum fermenti additionem. Si autem medicinam tuam multiplicare volueris, in fimo equino hoc fac, sicut te oretenus docui, vt scis, quod tibi

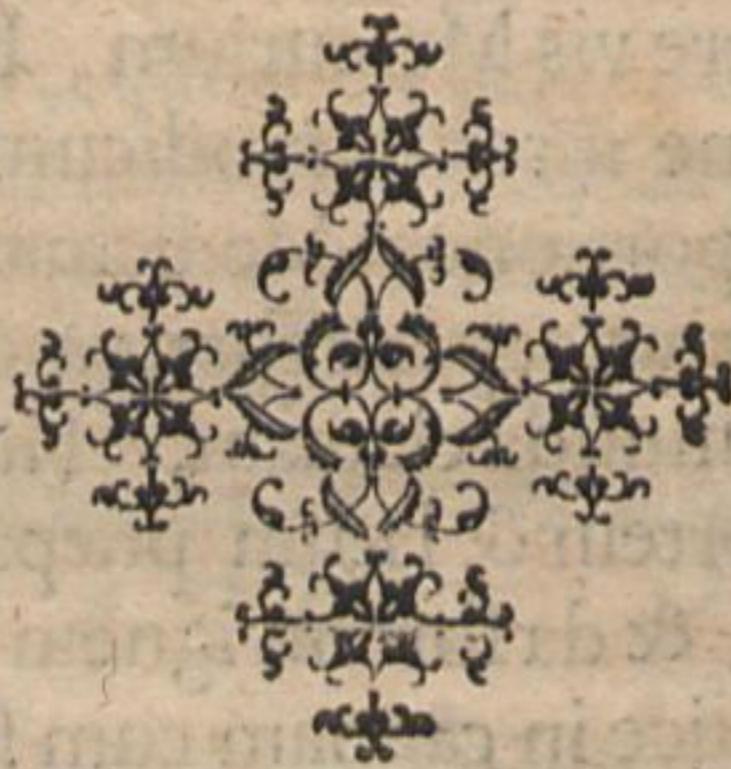
E

non

non scribo, quoniam peccatum esset hoc secretum viris secularibus reuelare, qui magis hanc scientiam propter vanitatem, quàm propter debitum finem & Dei honorem quærunt, cui honor & gloria in secula seculorum. Amen. Verùm opus illud quod vulgaribus stylo satis Physico conscripsi, à D. Alberto semel pro semper laborare vidi de Antimonio, & de terra Hispanica tibi nota. Sed quia magis lucri & temporis indebita expensio, consului tibi leuiùs operandum, illud breue opus conscripsi, in quo nullus error modicæ expensæ, leuitas operis, breuitas temporis, & finis verè desideratus. Ex quo tu & omnes tui sine falso percipietis. Noli ergo te charissime, cum maiori opere occupare, quia propter salutis, & Christi prædicationis officium, & lucrando tempus magis debes attendere diuitijs spiritualibus, quàm lucris temporalibus inhiare.

Explicit tractatus D. Thomæ de Aquino,
de multiplicatione artis, editus & datus
fratri & socio suo fratri Reinaldo pro the-
sauro secretissimo.

LIBER

LIBER LV CIS

IOANNIS DE RV P E S C I S S A

fratris ordinum Minorum

CAPVT PRIMVM.

PRIMO CONSIDERAVI FUTV-
ra tempora, quę prædicta sunt à Christo in Eu-
angelio, scilicet de tribulationibus tempore
Antichristi, sub quo Romana ecclesia flagella-
bitur, & per tyrannos omnibus suis diuitijs spo-
liabitur. Et quamuis ecclesia Dei tunc sic fuerit desolata &
confusa, à Christo tamen de tantis tribulationibus liberabitur.
Quamobrem ad liberandum populum electum Dei, cui da-
tum est cognoscere ministerium Dei, & magisterium verita-
tis, sine multiloquio volo dicere opus magni lapidis Philoso-
phorum, tam ad album quàm ad rubeum, & hoc est contra
consuetudinem philosophorum, qui ante nos fuerunt, qui
propter malitiam & inuidiam, artem istam proprijs filijs cæla-
uerunt. Et intentio mea est p^{re} bonis sanctæ Romanæ eccle-
siæ, & apertè breuiter narrare totam eius veritatem.

De materia lapidis nostri

CAPVT II.

MAteria lapidis est vna & eadem res, vilis precij, quæ vbi-
que reperitur in aqua viscosa, quæ dicitur Mercurius, &
quoniam dicunt quòd reperitur in vilibus locis, multi bruta-
lium hominum qui non intelligunt secundum intentionem
Philosophorum, istum lapidem in stercorebus quæsiuerunt.
Et scias fili mi, quòd materia præparatur remouendo terreita-
tem quam habet Mercurius, & apponendo ei sulphur Philo-
sophorum, quod non est sulphur vulgare, imò sulphur nostrū
est inuisibile, & ego suo nomine proprio nominabo, quod est

E 2

vitrio-

vitriolum Romanum, quod quidam Philosophorum vocant
magnesium, & hæ duæ operationes sic fiunt.

De prædicta operatione

C A P V T I I I.

Recipe Salpetræ, vitrioli Romani ana lib. j. id est libra vna
de quolibet tritorum & mixtorum, desicca in patella au-
rea ad ignem lentum, semper mouendo vt humiditas recedat.
Deinde recipe libram vnam argenti viui, de minera non de
plumbo, & in aluta inuolutum experge super materiam vitri
& salispetræ, calidam aliquantum, quia per poros seminatur,
& moue materiam cum baculo, vt benè misceatur, ita quòd
nihil appareat de Mercurio, & pone in vase ad sublimandum
super leni igne, si materia benè fuerit desiccata ore clauso: sit
autem aperto, donec humiditas recesserit, quod cognosces
cum lamina vel gladio posito super foramen, & postea fortifi-
ca ignem per duodecim horas, & in fine fac fortiorem, vt opus
benè sublimetur, & vase in frigidato extrahe ipsum, & sic inue-
nies Mercurium sublimatum album sicut niuem, & sic sublima
ipsum Mercurium ter cum ipsius fæcibus, & semel sine fæci-
bus, & sic in ipsa operatione fecisti duo, scilicet purgasti Mer-
curium à terreatate & nigredine sua, & humiditate quam ha-
bebat, & congelasti, & fecisti illum album sicut niuem, & feci-
sti illum aptum ad molendum & commiscendum, & aptum
ad digerendum in stufa sicca, & aptum ad conuertendum
ipsum in aquam, vt inferiùs dicemus. Posuisti intra ipsum sul-
phur inuisibile, quod est tinctura rubedinis, & est spiritus vi-
trioli Romani, & cum ipso fit magnum adminiculum, quoni-
am cum habeat ipse spiritus naturam tingendi in rubeum, &
ad congelandum Mercurium in substantia, & facit ipsum al-
bum sicut niuem. Et hoc est illud quod magni Philosophi scri-
pserunt, quòd lapis noster fit ex Mercurio & sulphure præpa-
ratis & separatis, & de hoc opere & substantia dicit Magister
Arnoldus in tractatu suo parabolicè, nisi granum frumenti in
terram

terram cadens mortuū fuerit, & cætera: Intelligens pro grano mortuo in terra, Mercurium mortuum cum salpetro & vitriolo Romano, & cum sulphure, & ibi mortificatur, & ibi sublimatur cum igne, & sic multum fructus adfert, & hic est lapis maior, quem omnes Philosophi quæsiuerunt, & inuentum absconderunt. Signum autem est, quòd spiritus vitrioli sit incorporatus Mercurio, & quòd Mercurius sublimatus dimittat multas fæces in fundo vasis, & ascendit spiritus vitrioli propter ascensus ingenium. Recipe acetum, & in eo extingue ferum quater, postea mitte ibi dictum Mercurium sublimatum, & subtilissimè calcinatum, & ibi dimitte vsque ad alium diem, & postea distilla prædictum acetum per filtrum bis aut ter, donec sit clarum, postea mitte in patella terrea vitreata ad lentum ignem, & faciet quandam cappam nigram desuper materiam illam, tunc illam nigredinem amoue, & fac ignem donec acetum inde penitus exeat, & remanebit spiritus vitrioli in fundo vasis, in colore albo suauissimo, & sic habebis Mercurium seorsim, & ex alia parte prædictum sulphur inuisibile. Quamobrem à nobis ostensum est, quòd argentū viuum sublimatum portat secum spiritum, & commouet sulphur lapidis inuisibilis, & dicitur tinctura rubedinis. Et scias quòd de Mercurio siue vitriolo non poteris extrahere siue separare spiritum suprædictum Mercurij, & sic est præparatum & nō fixum: Quare sic est necesse, vt extrahas ab ipso Mercurio quintam essentiam sic.

De secunda operatione, qua est, Reductio Mercurij sublimati in quintam essentiam

CAPVT IIII.

SECUNDA verò operatio est ipsius Mercurij sublimati, qui est salbus vt nix, extrahe ab eo spiritum suum, quia quibusdam magnis quinta essentia seu terra foliorum & terra foliata dicitur, & iste spiritus est incorruptibilis, paululum minùs vt cœlum,

lum, quamuis spiritus non sit fixus, imò sit volatilis, & sic necesse est. Extrahitur autem & separatur quinta essentia, scilicet spiritus Mercurij, hoc modo. Recipe libram vnam falispetræ, & tantundem vitrioli Romani, & fac aquam fortem vt scis, & tere Mercurium præfatum subtilissimè, & dissolue ipsum in dicta aqua forti, super cineres calidos, in viola vitrea benè clausa, per duodecim horas, & si Mercurius noster dissoluitur, mitte in dicta aqua cum Mercurio dicto non dissoluto, scilicet septimam partem ponderis aquæ prædictæ de sale armoniaco trito. Et hoc est quoddam magnum secretum in hac arte, ibi pone cor tuum, superpone alembicum cœcum vesicæ, & distilla illum, & videbis ascendere per latera vesicæ spiritum Mercurij seu animam albiorem niue. Secundò fortifica ignem, donec Mercurius plenariè ascendat, postea frange vas, & extrahe quintam essentiam seu spiritum Mercurij, & inuenias species nigras combustas in fundo vasis, à spiritu Mercurij separatas, & in hac operatione fecisti duo. Primò separasti spiritum album Mercurij, qui erat terreus, corruptibilis, & imperfectus, & totum illud terreum combussit aqua fortis, & est quasi impossibile, quòd de re alba instar niuis, extrahatur & separetur talis res terrestris & nigra. Secundò imbibisti dictum spiritum Mercurij de spiritu vitrioli, qui est in dicta aqua forti. Et hoc est illud quod dicit Magister Arnoldus, bibat quantum potest bibere per duodecim horas, eò quòd Mercurius dissolutus in aqua vitrioli, plus bibat ex spiritu vitrioli, sulphure inuisibili, & dissolutio fit in duodecim horis. Secundò fac aquam nouam fortem vt priùs, & in ea iterum solue quintam essentiam prædictam, & sublima, vt postrema vice fecisti, & remanebunt fæces nigræ in fundo vasis, sed non tantum vt priùs: & iterum tertio fac aquam fortem vt priùs, & dissolue quod fuit sublimatum, & tertia vice post distillationem & sublimationem, inuenies fæces quasi paucas parùm nigras, & tunc habebis quintam essentiam perfectam, quæ dicitur humiditas coniuncta quinta, nec potest alterari, nec igne perpetuo comburi, & fundetur

detur

detur in igne vt cera, & nunquam facit facem, nec potest comburi aliqua aqua calcinatiua, & habebis ex libra vna vnc. j. & non plus nec minus, & tunc habes totam materiam lapidis secundò separatam, incorruptibilem, volatilem, albam, albiorem niue, & ista est secunda operatio.

De tertia operatione, in qua preparatur quinta essentia dicta, & soluitur in aquam

CAPVT V.

Tertia operatio hæc est, Recipe dictum spiritum Mercurij, seu essentiam quintam perfectè separatam, & mole subtilissimè eam super lapidem vitreum, & commisce cum vna parte ipsius duas partes sulphuris viui inuisibilis, & pone in vna tazza vitrea in furno physico, in stufa sicca ad digerendū, hoc est calcinandum in cineribus ad ignem carbonum, per octo vel duodecim dies, vel amplius, & ibi decoquitur, vt possit per seipsum in aquam dissolui, quia aliter non dissolueretur, nec opus posset fieri perfectum.

De quarta operatione, in qua distillatur quinta essentia reducta in aquam

CAPVT VI.

Quarta operatio est, vt recipiat Mercurium, vel dictam quintam essentiam cum vase suo, simul post digestionem in stufa sicca Physica, & pone in balneo Mariæ, & ibi dimittatur, donec totum in aquam dissoluatur, & stet cum capite alembici, & ascendit ab ea stilla roris madij [al. madidi] quæ dicitur aqua lucida, vitæ lachryma, lac virginis purissimi materia lapidis, vltima præparatione vel separatione perfecta, gustu ad linguam acetosa, volatilis non fixa, incorruptibilis ferè, per digestionem in puluerem reducibilis, quæ à Phebro fuit cognita, & Hermes pater filiorum inuenit, Rosarius intellexit, ab
 Auicenna

Auicenna non ignorata, Magister Arnoldus de villa noua eam dictauit, & Magister Raymundus Lullius pariter. Qui quidem Arnoldus dicit, quòd optet vt filius hominis ascendat à terra in aërem, & ascendat in cruce alembici vt Cristallus, & propterea dicit Arnoldus, quòd vult ascendere in crucem, quando dicit, oportet filium hominis exaltari in crucem, id est in aërem, quod est in alembicum, & completa hac dissolutione, tunc habes tuam materiam perfectam, & si vnã guttam proieceris super laminam candentem, dealbabit eam intus & extra. Et ita vidisti quòd lapidis materia est vna res, non simplex sed composita ex spiritu, scilicet Mercurij & spiritu vitrioli Romani. Quoniam spiritus dicitur sulphur inuisibile, non vulgi sed philosophorum, qui est tinctura intrinseca rubedinis, quamuis alba videatur, experimento tamen rubea est, & propter hoc Mercurius indiget sulphure albo vitrioli. Ipsa igitur distillatione seu dissolutione completa, inuenies in fundo vasis elementa duo commixta, scilicet elementum aëris & ignis incombustibilia, nam remanet materia grossa combustibilis, & extraxisti ab ea elementum aquæ animatum anima spirituali, & tunc est sufficiens materia ad album specialiter, & conueniens ad rubeum, & si vis separare alia tria elementa ab inuicem, operaberis per hunc modum. Recipe illas fæces, tere, & pone ad digerendum in stufa sicca, vt prius fecisti, postea pone in balneo ad dissoluendum & distillandum vt prius cum igne fortissimo, & quod ascendit per ignem balnei, est elementum aëris in colore, id est in tactu olei albissimi, Recipe ipsum & serua, & postea transfer vas ad ignem sublimationis in cinere, & da ignem bonum, & ascendet per alembicum ignis rubicundus, in colore olei rubei. Recipe ipsum & serua ad partem, & ita habes à Mercurio sublimato quatuor elementa ab inuicem separata. Primò elementum aquæ scilicet lac virginis ante vltimam materiam dissolutione in balneo distillatam in quarta operatione: Secundò elementum aëris, scilicet oleum resplendens albissimum, in balneo distillatum, facta vltima dis-

solu-

Solutione: Tertiò oleum ignis rubeum, scilicet oleum distillatum ad ignem extra balneum: Quartò oleum seu elementum terræ habes in fundo vrinalis nigerrimum vt carbo, quod vt nihilum valet vltra, nisi vt mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Intellexistin' hoc totum? Nescio quomodo clariùs dici possit, scilicet de ista quarta operatione.

De quinta operatione, qua est preparatio materie seu lactis virginis ad album, per eius reductionem in puluerem

CAPVT VII.

HÆc operatio est quomodo præparetur ad album, & quomodo lac virginis digeratur, & redigatur virtute ignis in puluerem tam subtilem, vt non sentiatur per tactum. Recipe igitur cum benedictione Iesu Christi, & aliqui philosophi dixerunt, quòd capiatur animal cum toto suo sanguine, & dicitur animal, quia crescit quando sublimatur, & quia habet animam sanguineam, videlicet spiritum vitrioli inuisibilem supra dictum, & pone in ampulla cum fundo rotundo, igneas ei colum & strangula, id est stringe ipsum cum forcipibus, ita vt nihil possit exire, & pone laminam inter ignem & amphoram, quæ benè sit præparata, hoc est perforata, ne lac virginis destruat ab igne, & pone in furno philosophorum, ita quòd habeat ignem ab omni parte æqualē, ne lac euolet per ignem inæqualem, & est magnum ministerium dare ignem temperatè, ne opus destruat, & tot carbones accensi ardeant, ita tamen vt manus hominis teneri vadat infra latera furni, & vas in quo est materia lactis virginalis fulgentis, & continuabis ignem, donec videris materiam denigrari, & gaude quia tunc principium digestionis habes, & continua ignem donec omnes colores transfierint, & videbis materiam aliquantulum dealbari, & cum videris materiam optimè dealbatam, lapidem habes perfectum ad album.

IOANNIS DE RVPESCISSA
*De sexta operatione, rubificatione scilicet
 lapidis albi*

CAPVT VIII.

Operatio sexta lapidis docet lapidem iam completum ab albo perfici ad rubeum, nihil penitus addito vel remoto. Sic extrahe de vase prædicto, quod vocatur ouum Philosophorum, & Magister Arnoldus dicit, quòd lapis noster est reclusus in ipso vase, vt Christus in sepulchro. Et accipe tunc partem vnã istius pulueris, & serua eam ad partem, cum quo poteris conuertere omnia metalla imperfecta in veram lunam, & aliam partem claude in vase supradicto vt prius, & fortifica ignem, vt Magister Arnoldus ait, qui dicit, quòd postquam lapis peruenit ad perfectam albedinem, non metuit poenas ignis, quoniam non est in eo periculum aliquod si dederis ignem fortem, quoniam sic est ei necesse. Cuius causa est qui se per ignem lentum digeritur, ad album non potest decoqui sulphur inuisibile absconsum vitriolo, scilicet spiritus latens sub albedine lapidis, sed digeritur spiritus Mercurij in illo igne ad album, quapropter necesse est ignem augeri, vt attingat profundius, & digerat tincturam rubedinis, sulphuris vitrioli latentis, & faciat ipsum exteriùs per vigationem ignis, & sic per vim ignis vertitur in rubeum, nihil ei aliud addendo, & sic ascendit de sepulchro clausus rex maximus, & resurrexit à mortuis, cum corona in capite fulgentissima, vt dicit Magister Arnoldus. Sed nota quòd in duobus vasis, scilicet tale opus lapidis potest fieri & operari ad album, & ad rubeum, cum vno igne & vno furno, nisi quòd vas ad album extrahas albedine induta, & vas ad rubeum notabiliter aucto vt dixi: & nota quòd aliqui solùm hoc operantur opus de lacte virgineo, & elemento igneo, & aërio non curant, & est opus eorum solummodò per nobilissimũ lac virgineum. Aliqui commiscunt tria elementa simul, vnum pondus ignis, quatuor pondera

dera

dera aëris, octo pondera lactis virginis, & hic modus est fortior ad rubeum, debilior ad album, & istis tribus modis potest fieri simul in vno vase de solo lacte virgineo ad rubeum. Et in alio vase, ex tribus elementis, vno furno & vno igne. Et videbis si probabis diuersis modis magna miracula, quæ collata sunt ab altissimo Deo, & de hoc opere nunquam fuit ante me alius qui ita clarè loqueretur veritatem. Etenim magni Philosophi quibus hoc secretum ac magisterium fuit reuelatum, coniurati fuerunt horribili maledictione Dei, vt nulli hominum hoc opus diuinum modo aliquo declararent, ne hoc secretum ad manus prauorum hominum deueniret. Sed ego non curo talium maledictionem: quare istud secretum non reuelo hominibus nequam, sed reuelo ecclesiæ Dei, & perfectis Christianis, & Deum timentibus, vt succurrant pauperibus, & præcipuè euangelicis, & ecclesijs, vt viduas, pupillas, & orphanos visitent in necessitatibus & tribulationibus, & hæc est sexta operatio.

De septima operatione, quæ est de proiectione
CAPVT IX.

SEptima pars huius operis est practica virtutis istius elixeris, scilicet medicinæ perfectæ, & virtus istius elixeris ad album est, quod conuertit Mercurium, Iouem, Saturnum, Martem, & Venerem, in veram Lunam, & virtus medicinæ perfectæ ad rubeum est, quod prædicta corpora & lunam conuertit in solem, & sic fit. Pone Mercurium in crusibulo, & calefac ipsum tam diu quòd Mercurius quasi bulliat & fumet, postea projice super ipsum sic bullientem Medicinam albam, vel rubeam vt vis, & da ei ignem fortem, ac si velles fundere lunam, & habita competenti decoctione, extrahe ipsum, & si haberet colorem multum, vel si esset frangibile, tunc est perfecta medicina, & tunc projice super alium Mercurium, quousque color & malleatio tibi placeat, & super quot pondera cadat, experientia te docebit, quoniam aliquando cadet super

multa pondera, aliquando super pauca, sicut vnus modus operationis transibit alium, & prout est Magister artis. Super plumbum & stannum, proijcitur medicina fusa, & augetur ignis vt supra. Super latonem, ferrum, & chalybē proijcitur taliter, Primò super laminas igneas proijcitur puluis, & ponderatur ad recoquendum, aut illa corpora funduntur, & medicina proijcitur in ipsa fusa, & hæc corpora purgatione præcedenti non indigent, quia medicina est quasi ignis inferni, virtualiter consumens omnem imperfectionem cunctorum corporum, & conuertit ea in suam naturam, quod est eis bonum & finis vltimus. Et aliqui Philosophi quando volunt operari ad lunam, proijciunt medicinam super æs aut ferrum, & quando est ad solem, proijciunt medicinam super solem purissimum fustum, & iste sol medicinatus est medicina, ad conuertendum æs vel lunam in solem. Potest autem medicina dissolui in balneo, & congelari ad ignem iteratis vicibus, & sic augetur virtus in infinitum.

De octaua operatione, in qua tractatur de magisterio furni, & calcinatione Mercurij, Solis, & Lunæ

CAPVT X.

Octaua operatio huius artis continet magisterium furni calcinationis Mercurij, Solis, & Lunæ, & sic fit. Recipe lutum sapientiæ, scilicet cretam, stercus equi, & papyrum carminatum, & confice in simul, & fac furnum magnum vel paruum, sicut vis, qui habeat portas, vt sit latus illius vnus palmi circum circa, & fac ei auriculas seu spiracula, per quæ fumus exeat, & non sursum ascendat, & postea accipe vnã laminam ferream fortem, & adapta eam super caput dicti furni qui est rotundus, hoc modo, quòd non claudatur totum os furni, sed dimittatur circa ipsum aliquod spiraculum paruum, vnde calor possit exire, & super ipsam laminam aptabis aliquantos gotos,

gotos, videlicet quātos volueris, & omnis hiatus habeat suum ouum physicum, vbi ponatur lapis ad digerendum, & in circuitu laminæ, sint quatuor laminæ adhuc vt teneant laminam aliquantulum à longè à lateribus furni, & sic facies fieri vnam ollam æream vel ferream, aut de terra rotundam, & ita fit cooperculum furni, quod posset eleuari, & poni secundum quod erit necesse ad videndum materiam: & nota quòd dicta olla cuiuscunque materiæ sit, debet esse lutata intus & extra, ad hoc vt meliùs teneat calorē, & dicto cooperculo facies vnam portam, per quam posses intromittere manum ad calorem furni, sicut prædictum est, sed caue quòd non tangat vas, quoniam est valdè calidum & venenosum. Item nota quòd quando posuisti materiam intus, tu debes lutare portarum [al. parietum] iuncturas cum luto sapientiæ, & panno lini, & hoc vt calor non respiret, & non ascendant fumi. Et hoc dicitur stufa sicca, in qua potes ponere omnes spiritus & medicinas, ad operandum seu digerendum, ad hoc vt in balneo possint dissolui in aquam. Et iste vocatur furnus Physicus, quia illa lamina facit ascendere calorem diametraliter: similiter fac, quòd latus laminæ non ascendat ad caput ollæ, ne ignis reuerberet ad vasa ex medio aërem supra ciathos & tripodem, & fac quòd ignis ei sit ab omni parte, maior enim ignis ascendit per tria foramina, quàm per vnum, & sic poteris ignes augere vel diminuire, secundum quod tibi videbitur. Nota quòd super tripodem vbi hiatus est in lamina, potes aptare vnam scutellam terream, & infra scutellam vnū tripodem, & ibi ponere ouum philosophicum, & subponere aliam scutellam, & ita conuenit duas scutellas leuare vel erigere in aëre, vt non tangat latera scutellarum, &c.

De nona operatione, circa ordinem projectionis faciendæ

CAPVT XI.

F 3

Opera-

Operatio nona est, cum volueris facere projectionem, sic facies. Recipe centum partes Mercurij cum sale & aceto loti, & pone in crusibulo super ignem: Cum autem cœperit feruere, pone vnâ partem huius elixeris dicto modo præparati, super centum partes illius Mercurij abluti, & fiet totum medicina super alium Mercurium ablutum. Deinde proijce partem vnâ illius medicinæ coagulatae super centum partes Mercurij abluti in crusibulo fermentis ad ignem, & adhuc totum fiet medicina. Postea pone partem vnâ istius medicinæ vltimò congelatae, super centum partes istius Mercurij abluti, & fiet totum aurum vel argentum in omni iudicio optimum, secundum quod fuit paratum elixir ad album vel rubeum. In nomine Domini nostri Iesu Christi, qui est benedictus & gloriosus in sæcula sæculorum, A M E N.

SEQUITUR DESCRIPTIO ET FORMA FURNI PHYSICI.

FURNVS iste totus altus erit pedes tres & medium, latus autem sesquipedem inclusiuè, & diuisus, vt sequitur.

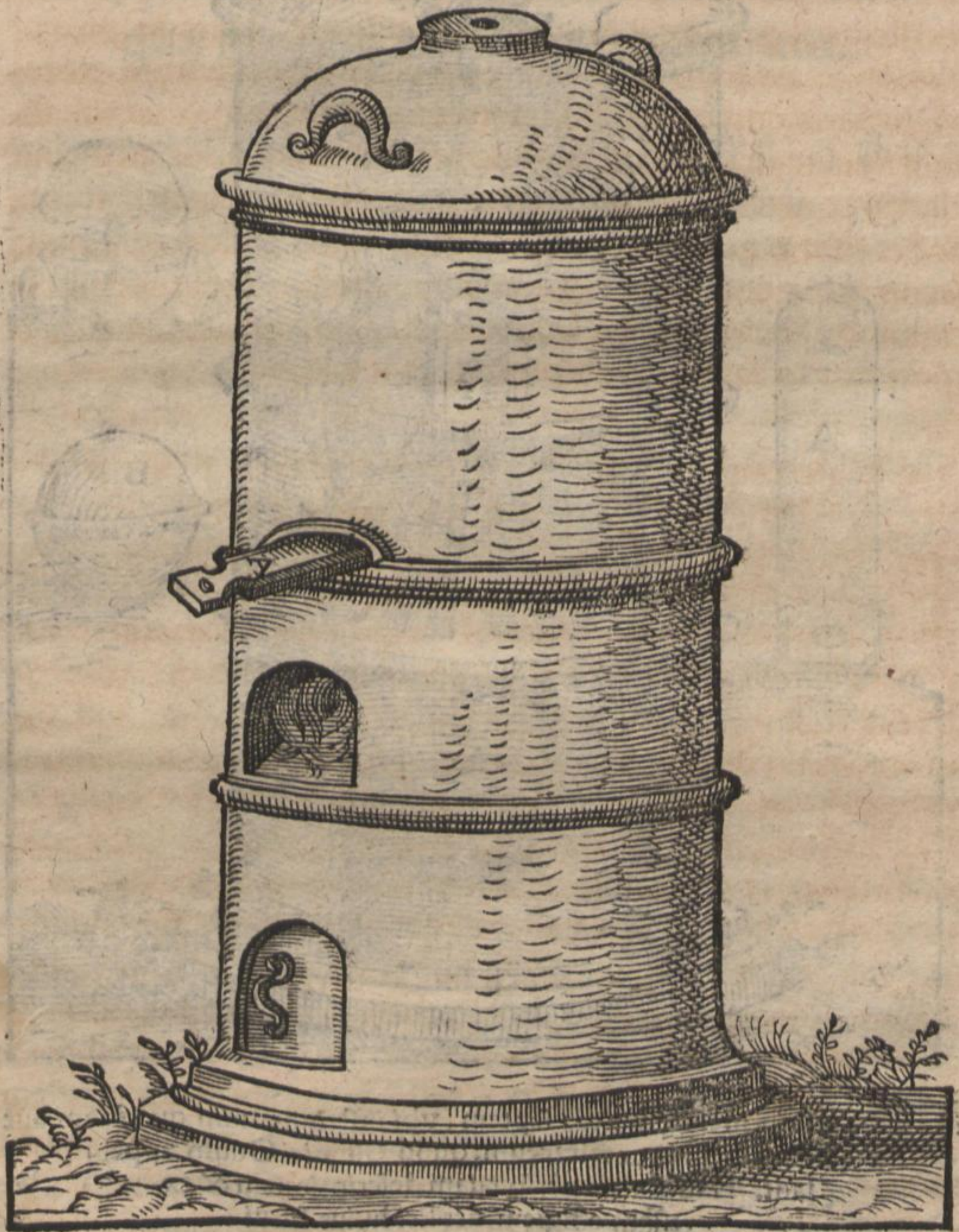
Primum furnus ita componetur, vt spatium quâ cineres per cratem ferream defluant, altum sit pedem vnum. A crate ferrea ad meditullium vsque, spatium vbi focus instruitur, altum erit digitos nouem. Altitudine itaque habita duorum pedum minus digitis tribus, collocanda est in medio tabula testacea vel ferrea, in cuius medio foramen rotundû sit, diametrum quatuor digitorum habens, quâ feruor ignis in superiorẽ partem, vbi operatio fit, ascendere possit. Deinde supra foramen illud tria opercula exemptilia, paulò quàm tabulæ intermediæ foramen latiora erunt, quemadmodum notatum est litera A. Quodiibet verò operculum etiam rotundum foramen habebit diuersum. In primo foramen erit digitorum trium, in secundo duorum, in tertio denique vnus. vt subinde vno pro altero vti liceat, prout calor ignis mutationem operculorum exiget.

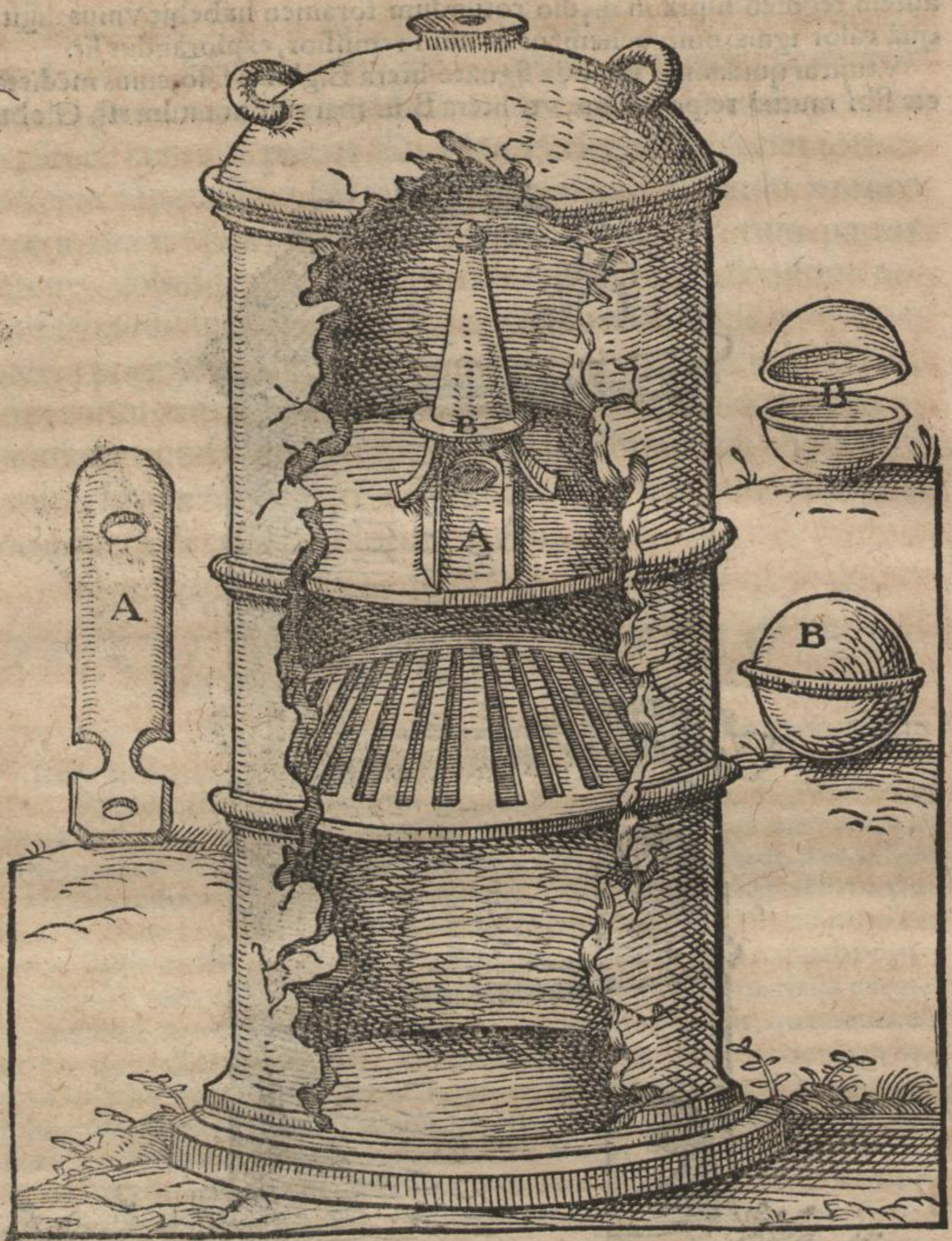
Spatium vbi operatio fit, à tabula nimirum intermedia ad supremum vsque tegmen, altum erit pedem vnum & tres digitos. In isto autem spatio tabulæ intermediæ tripes testaceus aut ferreus directè supra foramen imponitur, quemadmodum notatur litera B, qui tripes in superiore parte latus erit digitos tres & medium, altus verò sex digitos, cui vitrum impones, quod materiam omnem ad operationem destinatam contineat.

Supra istud spatium in quo operatio fit, operculû siue tegmen furni testaceum collocabitur, in formam dimidiæ spheræ siue disci tornatum, profun-
ditate

ditate digitorum sex, quod ad latitudinem furni accommodatum fit. Istud autem tegmen supra in medio rotundum foramen habebit vnus digiti, quâ calor ignis, num vehementior num remissior, explorandus fit.

Vtuntur quidam in tripode signato litera B. globo fisso, cuius medietaets sibi mutuò respondeant, vti litera B. in margine notatum est. Globus

iste latus erit in medio digitos septem, vbi instrumentum quoddam aut
 vasculum includitur testaceum, quod Chimici Ouum appel-
 lant. Habes ergo perspicuam descriptionem & ex-
 pressam effigiem artificii huius furni
 Chimici.

CLAVI.

CLAVICULA

RAYMUNDI LVLLII MAIORI-

cani, quæ & apertorium dicitur, in qua omnia
quæ in opere Alchimiaë requiruntur,
apertè declarantur.

NOS APPELLAVIMVS OPVS
hoc nostrum Claviculam, quia sine hoc præsen-
ti libro nullus potest intelligere, quæ scripsimus
in nostris alijs libris, in quibus totã artem com-
pleuimus, licet verbis obscurioribus p^o. igno-
rantibus. Scripsi multos libros & prolixos sub sectionibus &
dijs obscuris, vt in nostro testamento apparet, vbi de principijs
naturalibus egimus, vbi omnia sunt posita, quæ ad artem fa-
ciunt, tamen sub martello in p^o. textu Philosophiaë. Item in
nostro cap. de ar. viuo Philosophorum, & in 2^a. parte test. de
exuberatione minerarum physicarum, & in nostro libro de
quinta essentia 1^a. de 5^a. essi^a. auri & ar. deinde in alijs libris à
me factis, vbi tota ars est completa. Sed Secretum occultau-
imus pro posse. Cæterùm quia sine hoc secreto nullus potest
ingredi mineras philosophorum, neque aliquid facere quod
ipsi possit prodesse, quare iuuante altissi^o. cui placuit hoc se-
cretum nobis reuelare, sine vlla fictione artem totam declara-
bo. Et ideò caute hoc secretum reuelare improbis, sed vestris
amicis intimis, quamuis nulli dare debetis, cum sit Dei donũ,
qui hoc dabit, cui volet. Quod qui habebit, sempiternum ha-
bebit thesaurum. Cognoscite igitur per perfectã, imperfectã
emendare. ☉ est pater omnium metallorum, & ☿ mater,
quamuis ☿ claritatem recipiat à ☉. Ex istis duobus totũ pen-
det magisterium. Sed quia metalla transmutari non possunt,
teste Auicenna, in mineralibus, nisi reducantur in primam
materiam, quod verum est. Quod nisi reduces in argentum
G viuum,

viuum, non vulgare, hoc est non volatile, sed fixum, vulgare verò est volatile, & planum frigiditate phlegmatica, & propterea indiget reduci per argentum viuum fixum, magis calidum & siccum, in contrarijs qualitatibus ad argentum viuum vulgare. Quare vobis consulo, ô amici mei, quòd non opere-
mini nisi circa ☉ & ☿. reducendo eos in primam materiam, sulphur, & argentum viuum nostrum. Iccircò filij habeatis vti hac materia venerabili, & vobis iuro & promitto, quòd nisi sumpseritis argentum viuum istorum duorum, vos tenditis ad practicam tanquam cœci sine oculis ac sensu. Quare filij rogo ambuletis in luce, oculis apertis, & non tanquam cœci cadatis in foueam perditionis.

De differentia argenti viui vulgaris, & argenti viui Physici

CAPVT PRIMVM.

NOs dicimus quòd argentum viuum vulgare, non potest esse argentum viuum philosophorum, quocunque artificio præparetur, quia vulgare non potest in igne detineri, nisi per aliud argentum viuum corporeum, quod sit calidum & siccum, & magis digestum. Propterea dico nostrum physicum magis fixæ esse calidiorisq; naturæ vulgari. Et ideò, quia argentum viuum nostrum corporale, est conuersum in argentum viuum currens non tingens digitos, & quando commixtum vulgari iunguntur, & amplexantur se vinculo amoris absque eo quod nunquam separentur ab inuicem, veluti aqua mixta cum aqua, quia ita est naturæ placitum. Argentum verò viuum nostrum ingreditur & commiscetur actualiter alteri vulgari, desiccando suam humiditatem phlegmaticam, & tollendo frigiditatem ex corpore denigrans tanquam carbonem, quod postea in puluerem conuertit. Nota igitur quòd argentum viuum non potest eas operationes præstare, quales nostrum physicum, quod in omnibus suis qualitatibus habet calorem

lorem

lorem naturæ veri temperamenti, & propterea vulgare vertit in suam naturam temperatam: quin etiam aliquid aliud facit, nam post suam transmutationem, conuertit in purum metallum, hoc est, in \odot aut ☉ prout est extensum, aut de \odot & ☉ , vt ostenditur in secunda parte nostræ practicæ. Præterea aliquid maius habet, mutat enim & conuertit vulgarem ☉ in medicinam, quæ transmutare potest imperfecta metalla in perfecta. Præterea vulgarem in verum \odot & ☉ , meliorem quàm de minera. Nota rursus quòd vncia nostri ☉ physici centum marcas facere potest, & vsque in infinitum cum argento viuo vulgari, sine eo quod minera vnquam deficiat. Præterea aliud volo vos scire, quo ☉ vulgi non rectè miscetur neque perfectè cum corporibus: nam spiritus non potest misceri cum corporibus perfectè, nisi reducta fuerit in speciem naturæ. Et idcirco cum voles miscere ☉ aut \odot in ☉ vulgi, sunt reducenda illa corpora in speciem naturæ, quod vocatur argentum viuum vulgare, per vinculum amoris naturalis, & tunc masculus iungitur foemellæ. Quia argentum viuum est calidum & siccum actu, argentum viuum vulgare est frigidum & humidum passiuè sicut foemella, quæ continetur in suis domicilijs, cum calore temperato vsque ad eclipsim. Suntq; nigra facta vt carbones, quod est secretum nostræ veræ dissolutionis, & ex hoc tandem verè connectuntur inter se: ita quòd nunquam separentur ab inuicem, fiuntq; puluis albissimus, qui sunt masculi & foeminæ generati vero amoris vinculo. Hi tamen liberi multiplicabunt suas species in infinitum, nam de vna vncia huius pulueris, tu facies \odot infinitos, reduces in ☉ meliorem omni metallo de minera.

Extractio Mercurij à corpore perfecto

C A P V T I I.

REc. vnc. j. calcis Lunæ appellatæ, calcinetur modo quo dicitur in fine nostri magisterij operis, quæ quidem calx teratur super porfidum in puluerem subtilem, quem pulue-

G 2 rem

rem imbibetis bis, ter, quater in die, cum optimo oleo tartari, facto eo modo quo dicitur in fine nostri magisterij, desiccando solem quousque dicta calx absorberit de dicto oleo 4. aut 5. partes, plusquam fuit ipsa calx, terendo semper super porfidum, vt dictum est, & in fine benè desiccetur calx, vt benè possit in puluerem redigi. Et quando fuerit benè puluerizata, ponatur in metreto cum collo longo. Ponatis de nostro menstrualiali foetenti, facto de duabus partibus vitrioli rubei, & vna salispetræ, & prædictum menstruum prius distilletur septies, & benè rectificetur, separando fæces terrestres in tantum, quòd prædictum menstruale sit totum essentiale. Deinde lutetur benè metretum, & ponatur ad ignem cinerum, cum paruo igne carbonum, quousque videtis materiam bullire & dissolui. Deinde sic supra cineres distilla, donec amiserit menstruum, & materia fuerit frigida totaliter. Et cum frigidum fuerit, vas aperiatur, & materia, quæ frigida est, ponatur in alio vase benè mundo, cum sua cappa benè lutata ad furnum supra cineres, & luto benè desiccato, fiat ignis paullatim in principio, quousque totam recipiatis aquam ipsius. Postea augeatur ignis, quousque materia benè fuerit desiccata, & spiritus foetentes sint ad cappam, & in receptorio iam exaltati. Et dum tale signum videbis apparere, dimittatur vas infrigidari, ignem minuendo. Et post refrigerationem vasis extrahatur materia, & in puluerem subtilissimū redigatur super porfidum: ita quòd puluis sit impalpabilis, qui ponatur in vase terreo benè cocto, & benè vitreato. Et post ponatur super dictum puluerem de aqua communi bulliente, mouendo semper cū baculo mundo materiam, vsque materia fuerit spissa sicut sinapi. Et moue dictam falsam cum baculo, quousque videas apparere grana ꝑ è corpore, & quòd vobis appareat quantitas magna prædicti ꝑ viui, secundum quod posueris de corpore perfecto, id est de Luna, & dum habueris magnam quantitatem, interim projice desuper aquam bullientem: & tandem mouendo, quoad tota materia resoluatur in materiam similem argento viuo vulgari,

vulgari, tollantur terrestretates cū aqua frigida, & deficcetur per pannum: postea transeat per corium, & videbis mirabilia.

De multiplicatione ar. vi. nostri

CAPVT III.

IN nomine Domini, Amen. Rec. & purę tres grossos, in laminas tenues, & faciatis amalgama cum grossis 4. ar. vi. vulgi benè loti. Et quando Amalgama fuerit factum, tunc ponatur in paruo metreto, cum collo longo vnius pedis & semis. Deinde Rec. ar. vi. nostrum prius extractum & reseruatum à corpore lunari, & ponatur super amalgama de corpore & ar. vi. vulgi factum, perlutetur optimè vas optimo luto, & dimittatur ficcari. Hoc facto, moueatur vas quàm optimè vt amalgama benè possit permisceri, & quòd ar. vi. permisceatur cum corpore. Deinde repone vestrum vas in quo materia est, in furnello, ad ignem paruum carbonum, & huius ignis calor non excedat calorem Solis, quando ☉ est in signa ♀. quia alius calor excedens destrueret vestram materiam, & fieret fuga vnius ab altero, & continuetur talis ignis, quousque materia fuerit nigra ad modum carbonum, & spissa ad modum pultis, & continuetur ignis istius gradus, quousque materia mutetur in colorem griseum fuscum. & ita griseo apparente, tunc vno puncto augeatur ignis, & fiat 2. gradus, quousque materia incipiat dealbari, ad colorem nimis albissimum. Post fiat ignis vsque ad 3. gradum, continuando quousque materia fuerit alba plusquàm nix, & conuertatur in puros pulueres albiorens cineri. Et tunc vos habetis calcem viuam philosophorum, & suam mineram sulphuream, quam tantum occultarunt Philosophi.

Proprietas calcis predictæ

CAPVT IIII.

Conuertit ista calx & vulgi in puluerem albissimum in infinitum, qui potest reduci in ar. verum, cum aliquo de corpore &.

G 3

Multi-

Multiplicatio huius prædictæ calcis

CAPVT V.

REc. vas cum materia vbi pones vncias duas ar. vi. vulgi benè abluti & deficcati, postea vase benè lutato, repone vbi priùs erat, gubernando & ministrando illi ignem 1.2.& 3. gradus, vt supra, quoad materia reducta sit in puluerem albis-
simum, & ita potes multiplicare in infinitum.

Reductio calcis viuæ in lunam veram

CAPVT VI.

HAbita ergo magna quantitate calcis viuæ seu nostræ mi-
neræ, Accipe vnum crusibulum non tectum, in quo po-
ne vnciam vnam ϵ puræ, & ipsa fusa pone desuper vncias qua-
tuor pulueris tui in pilulas, pilulæ sint ad pondus quartæ par-
tis vnciæ, & istæ ponantur vicissim super ϵ fusam, semper con-
tinuando ignem fortem, quousque omnes pilulæ sint proiectæ
& fusæ simul cum ϵ , & in fine fac ignem fortem, quousque to-
tum benè incorporetur. postea proijciatur in canali, & habe-
bis vncias 5. argenti puri, plusquàm naturalis. & ita poteris
tuam mineram physicam multiplicare ad beneplacitum.

De nostro magno opere ad album & ad rubeum

CAPVT VII.

REducite calcem vestram viuam, vt de ϵ antea dictum est,
in ar. vi. quod nostrum est secretum. Rec. igitur 4. vncias
calcis nostræ, & reduc in ar. vi. vt fecisti de ϵ . De quo ar. vi. ha-
beas ad minus 3. vncias, & pone in paruo metreto de collo
longo, vt antea fecisti. Postea amalgama de vncia vna ve-
ri \odot cum tribus vnc. ar. vi. vulgi, & superpone ar. vi. ϵ . mouendo
fortiter manibus tuis, vt misceantur simul omnia. Post vas be-
nè lutatum pone, vt supra furnellum, faciendo ignem 1.2.& 3.
gradus. In primo gradu materia nigrescet vt carbo, quod tunc
dicitur

dicitur eclipsis ☾ & ☉. Et erit commixtio vera, vnde gignitur filius sulphur, quod plenum est sanguine temperato. Post apparitionem eius caloris, continua ignem secundi gradus, quoad materia fuerit grisea. Tunc continua ignem tertij gradus, quoad materia appareat albissima. Post auge ignem ad gradum quartum, continuando vt materia rubea appareat, vt cinaprium, & fiant cineres rubei. Hanc calcem reducere potes in ☉ finissimum, vt de ☾ supra dictum est.

De modo transmutandi predictum minerale in medicinam, transmutantem omnem speciem metallorum in veram Solem vel Lunam, etiam ar. vi. vulgi in meliorem omni metallo de minera

C A P V T V I I I.

IN prima solutione vnum pondus supra C. in 2^a. supra M. & multiplicatur proiectio, dissoluendo, congelando, sublimando, & fixando nostram materiam, quæ potest multiplicari sic in infinitum, quantitate & virtute. Rec. igitur de nostra minera alba, & dissolue in nostro menstruali foetenti, quod in nostro test. vocatur acetum nostrum album, in eo capite vbi diximus: Accipe de bono vino benè ficco, in quo pones ☾ id est viridis, & ☾ id est falispetræ, verum ne erretis, pone 4. vnc. de nostra calce viua in menstruali vt dissoluatur, & statim dissoluetur in aqua viridi. Item in 13. vnc. eiusdem menstrui foetentis, dissoluetis vnc. 4. ar. vi. vulgi benè loti, & vbi dissolutum fuerit ar. vi. coniunge ambas dissolutiones simul, & vas benè clausum pone in digestionem in fimo equino 30. dies, quibus exactis, fac distillare in balneo, quoad habebis omnia. Deinde Rec. in alio, vt inde oleum extrahatur in igne carbonum, tunc materia residens erit nigra. Quam pone in furnello super cineres ad distillandum per duas horas. Post re-
frige-

frigerationem aperi vas, & pone aquam distillatam per balneum super. Laua benè. Destilla menstruum per balneum, omnemq; aquam, quæ ascendere potest, & oleum per cineres vt suprâ fecisti. Et hoc faciendo toties reiterabis, quousque materia remaneat sicut carbo, nigra in fundo vasis. Fili doctrinæ habebis tunc caput corui, quod philosophi tantum inuestigârunt, sine quo in magisterio nihil fit. Idcirco fili, mente teneas diuinam coenam Domini nostri Iesu Christi, qui mortuus fuit, sepultus & tumulatus, & luce tertia resurrexit, in terram permanentem. Fili mente teneas, quòd nullum ens potest vita perpetuari, nisi prius mortuū fuerit. Rec. igitur tuum corpus nigrum, & calcina in eodem vase per tres dies, & post mitte refrigerari, & aperiendo vas inuenies terram spongiosam, & mortuam, quam seruabis, quoad oporteat facere conjunctionem corporis cum anima. Rec. aquam, quæ per balneum est distillata, & distilla sæpius, quoad sit depurata & reducta in materiam crySTALLINAM. Imbibe igitur tuum corpus, quod est terra nigra, de sua aqua propria, paullatim rorando & coquendo, quoad corpus sit album factum, & multum splendens. Et tunc aqua est illi infusa, quæ viuificat & clarificat. Tunc da ignem vehementem in eodem vase suo lutato, ac si velles sublimare & vulgi per 12. horas. Aperi vas frige factum, & reperies sublimatam materiam tuam albam, quam vocamus terram sigillatam. Nostrum corpus exaltatum & positum in magna dignitate, sulphur nostrum, nostrum ar. vi. nostrum arsenicum, vbi seruare debes nostrum aurum, quod est nostrum fermentum, & nostra calx viua, & inter se gignit filium ignis, qui est amor philosophorum.

Multiplicatio predicti sulphuris

CAPVT IX.

PONE illam tuam materiam in metreto forti, supra quam pone amalgama factum de nostra calce viua, quæ facta est in nostra prima practica, quam reducebamus in argentum.

Fieri

Fieri autem debet de tribus partibus ar. vi. vulgi, & vna parte nostræ calcis, misceatur simul, vt suprâ, & pone super ignem cinerum, & videbis materiam moueri, tunc auge ignem, & in 4. horis fiet albissima sulphurea, quæ cum fixa fuerit, coagulabit & fixabit omne ar. vi. vt vncia vna super 100. in medicinam veram, & rursus in mille, & vsque in infinitum.

Fixatio prædicti sulphuris multiplicati

C A P V T X.

Capiatur sulphur iam multiplicatum, deponatur in metreto, & ponatur oleum super, quod seruatum fuerat in separatione elementorum, & ponatur vsque sit mollis. Post super cineres ponatur ad fusionem, dando ignem primi gradus 2. & 3. ad albedinem vsque. Tunc frange vas, & inuenies laminam crystallinam albam. De qua pone super laminam calidam, & si fluat sine fumo, proiece vnum pondus super 1000. ꝑ. de prædicta, & totum conuertetur in argentum. Et si medicina non fuerit fluens & fusibilis, depone eandem in crucibulo, dando de oleo guttatim, quoad fluat vt cera, & tunc medicina vestra erit perfecta super 1000. & poterit multiplicari in infinitum.

Reductio medicine alba in Elixir rubeum

C A P V T X I.

Accipe igitur in Dei nomine quatuor vncias de lamina prædicta, & dissolue in aqua seruata de lapide. Et cum dissoluta fuerit, pone in balneo ad fermentandum per 9. dies, & capias duo pondera de nostra calce rubea, & proiece in prædictum vas, & fermentetur per 9. dies, post distilletur in alembico in balneo, post super cineres, dando ignem primi gradus, quousque materia fiat nigra, quæ est nostra secunda dissolutio, & nostra secunda Eclipsis, quam fecit ☉ cum ♄, quod est signum veræ dissolutionis, & cōiunctionis masculi cum foemella. Post auge ignem vsq; ad 2. gradum, ad citrinitatem materiæ. Deinde fortificetur ignis quarti gradus, donec materia fuerit fusa

H

sicut

sicut cera, in colore hiacynthi, & est materia alta & regalis medicina, quæ promptè curat omnes infirmitates corporis ægri, & conuertit omne metallum in aurum purum melius naturali. Et nos reddamus gratias Saluatori glorioso, qui in gloria cœlorum regnat trinus & vnus in æternum & vltra.

Recapitulatio totius magisterij sub forma breui

CAPVT XII.

OMnia quæ tractauimus in hoc libro, didicimus esse vera, & testificamur, & cum oculis nostris vidimus, manibus palpauimus, tetigimus & fecimus, & huius recapitulatio totum nostrum magisterium cum breui sermone & sine fictione complectitur. Nos igitur mandamus lapidem quem nominamus, vt subtilies eum tam per ingenium naturæ, quàm artis, & reducas in ar. vi. & huic ar. vi. addatur corpus album, quod est eiusdem naturæ, & decoquatur, quosque veniat ad veram præparationem mineræ. Et illa minera multiplicetur ad tuum velle. Et iterato prædicta materia reducatur in ar. vi. & dissolue in nostro menstruali, vsque quo lapis fiat volatilis, ab omnibus suis elementis diuisus. Et vltimò quòd perfectè purgetur, vsq; ad vltimam perfectionem, tam corpus quàm anima, quæ possit fieri bona coniunctio corporis cum spiritu, de calore naturali temperato. Et lapis efficiatur minera, & cõtinuetur ignis, vsque in puluerem reducatur album, quem vocamus sulphur, & ar. vi. philosophorum, & tunc vigore ignis fixum siue volatile. In tantum quòd volatile euolet à suis terris grossis, & ascendit in altum candidior niue, & fundalia proijciantur, quia nihil valent. Tunc rec. sulphur nostrum oleum prædictum, & multiplicabis cum suo dicto alembico, quousque dehuo reducatur in puluerem album candidiorem niue, & fixentur pulueres, multiplicati ingenio tam naturæ quàm practicæ, decoquendo cum aqua, donec omnia maneant in examine ignis fluentia vt cera sine fumo. Et addenda est aqua primæ solutionis, qua solutione facta, addatur aliquod citrinum, quod est
aurum

aurum per modū coniunctionis, cum distillatione totius animæ. Post detur ignis 1.2.3.& 4. gradus, donec mutetur in colore Hyacinthi veri, & fixi fluentis ac fundentis. De quo si proijcias vnum pondus super 1000. ꝯ vulgi, mutabitur in aurum finissimum.

Calcinatio Luna pro opere

C A P V T X I I I.

REc. vnciam ꝃ finæ de copella & ar. vi. vncias tres, & fiat amalgama, & primò calefiat argentum foliatum in crucibulo, deinde proijciatur ar. vi. mouendo cum baculo, & calefiat vtrumque benè. Deinde ponatur in aceto cum sale, simul terendo in mortario ligneo, & simul cum pistillo, abluendo & auferendo immunditiam, sic faciendo quousq; demùm amalgametur. Deinde lauetur cum aqua communi calida & clara, postea transeat per pannum lineum mundum, & quod remanet in panno habens naturam corporis, iterum addatur cum tribus partibus salis, & vna corporis, benè terendo & lauando, & coletur & calcinetur per 12. horas. Iterum tere cum sale reiterando ter, & addendo sal nouum. Iterum puluerifetur, donec fit puluis impalpabilis, & cum aqua calida lauetur, donec recesserit tota falsedo. Deinde destilletur per filtrum de cottono, & desiccetur vestra calx, & erit calx alba, & reponatur ad horam necessitatis, ne frigiditas tangat eum.

Ad faciendum oleum de Tartaro

C A P V T X I I I I.

REc. bonum tartarum relucens in fractura, calcinetur in reuerbero per 10. horas, postea puluerifetur, & ponatur super marmor, ad dissoluendum in loco frigido, ibi dissoluetur in oleum liquidum. Et quando totus fuerit dissolutus, destilletur per filtrum de cottono, & seruetur nitidè pro imbibitione vestræ calcis.

*Menstruale fœtens, pro dissolutione calcis nostræ
imbibitæ, cum oleo tartari, vt reduca-
tur in ar. vinum*

CAPVT XV.

REc. vitrioli lib. ij. salispet. lib. j. cinaprij vnc. iij. Rubificetur vitriolum, & puluerifetur, post pone sal. pe. & cinaprium, & tere omnia simul, postea ponas in vasis aptis ad destillandum benè lutatis. Destilletur lento igne primùm, vt est opus, vt nôrunt qui id egerunt. Hæc aqua destilletur sæpiùs, proijciendo fæces quæ remanent in fundo cucurbitæ, & sic erit optimum vestrum menstruum sic destillatum.

Aliud menstruum pro lapide dissoluendo

CAPVT XVI.

REc. vitrioli ro. rubicundi lib. iij. salispe. lib. j. cinaprij vnc. iij. omnia illa simul terantur super marmor. Deinde ponantur in grosso & forti metreto, & ponatur aquæ vitæ rectificatæ septies, & ponatur in fimo equino per dies 15. vase benè sigillato. Deinde ponatur ad destillandum igne lento, totam aquam in receptorio. Postea augeatur ignis vsque ad rubedinem cappæ. Deinde fortificetur ignis vsque ad albedinem cappæ, postea refrigescat vas, & auferatur receptorium, & optimè sigilletur cum cera, & feruetur ad necessitatem. Nota quòd menstruum debet septies rectificari per destillationem, fæces semper abijciendo, antequam ponatur in opere.

F I N I S.